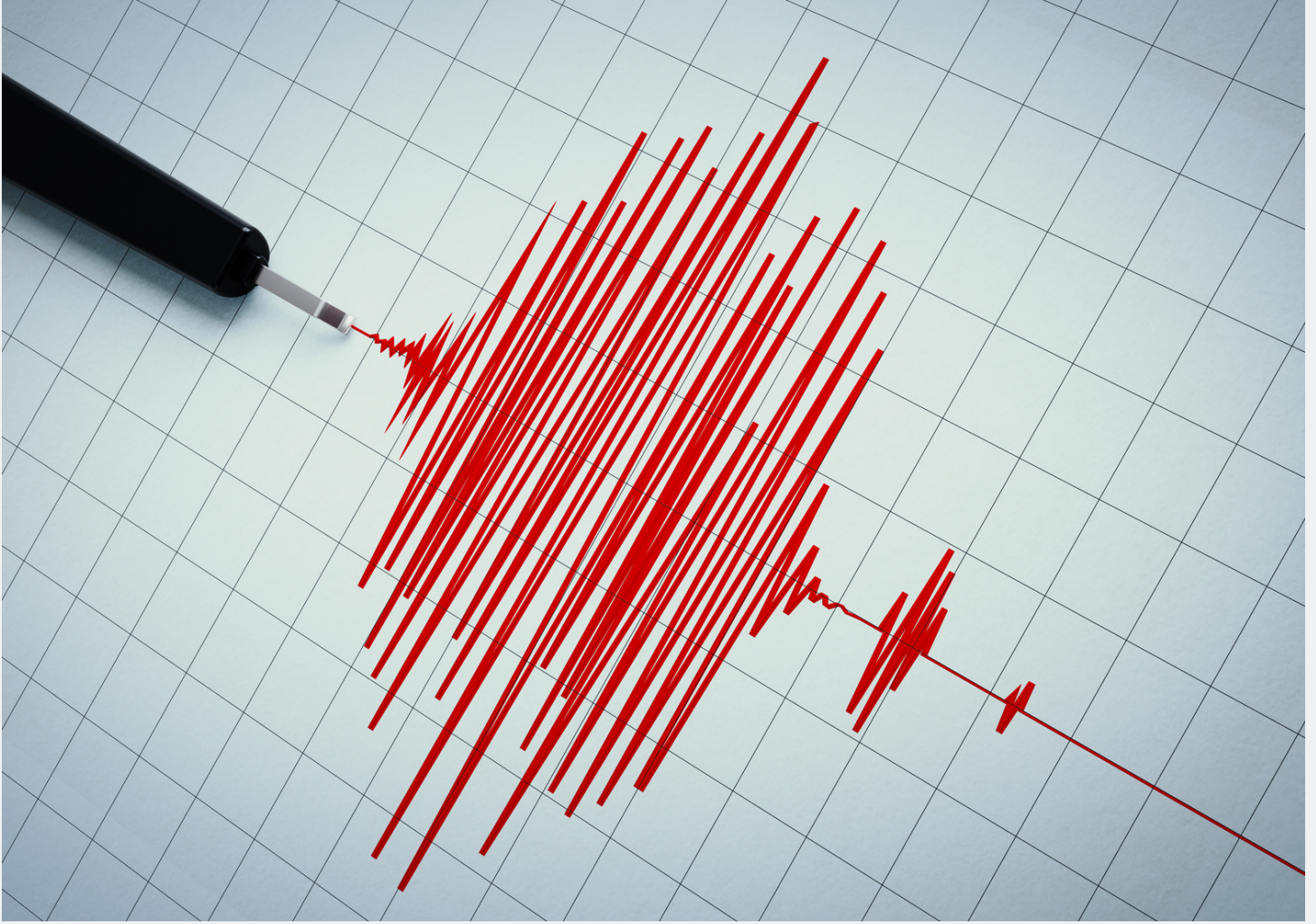

BİR-İZ dergisi

ZOR ZAMANLARDA İŞ

RÖPORTAJ:

İSMAİL ÜNAL

KPMG
Partner

RÖPORTAJ:

MERİÇ KIZILTAN

DB SCHENKER ARKAS
Satış Yöneticisi

Yeni Ufuklara Doğru:

*“Zor Dönemlerde
Şirket Stratejileri”*

Üzerine

İRFAN ÇINAR

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

İrfan ÇINAR,
İşletme (MBA), Tezli Yüksek Lisans

EDİTÖRLER

Barış Baydemir
Lojistik Yönetimi, Lisans

İrem Duman
Lojistik Yönetimi, Tezli Yüksek Lisans

Ezgi Ağbayır
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler,
Hukuk (ÇAP)

YAYIN KURULU

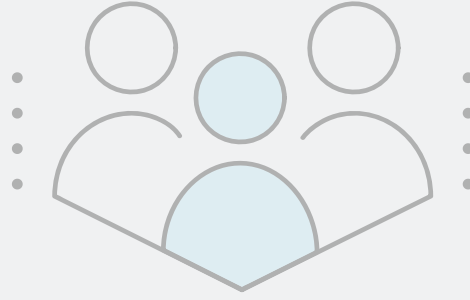
Prof. Dr. Burcu GÜNERİ ÇANGARLI

Prof. Dr. Berna AYDOĞAN

Prof. Dr. Bengü Sevil OFLAÇ

Dr. Öğr. Üyesi Ogan Yumlu

Dr. Öğr. Üyesi Birce DOBRUCALI YELKENCİ

İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
İŞLETME FAKÜLTESİ
BALÇOVA/İZMİR

Yayın Türü
Yerel, Süreli, Üç Ayda Bir

Tasarım: İrfan Çınar

İ Ç İ N D E K İ L E R

Rektörümüzün Mesajı	01
Dekanımızın Mesajı	02
Baş Editörün Mesajı	03
Editörler	04
Röportaj: İsmail Ünal	05
Röportaj: Meriç Kızıltan	09
Yeni Ufuklara Doğru: "Zor Zamanlarda Şirket Stratejileri Üzerine" İrfan Çınar	02
Röportaj: Onur Cavit Biriz	15
Röportaj: Oğuzhan Sarıtaş	17
ChatGPT ile Üniversiteler Tarih mi Olacak? İrfan Çınar	21

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sporda İnovasyon: İrem Duman	23
Geleceğin Katili: Yapay Zeka - Ezgi Ağbayır	25
Akademik: Prof. Dr. Burcu Güneri Çangarlı	27
Akademik: Dr. Öğr. Üyesi Umutcan Adısönmez	29
Akademik: Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Yavuz Elveren	31
Akademik: Elnaz Taghizadeh Alamdari, Prof. Dr. Bengü Sevil Oflaç, Doç. Dr. Aysu Göçer	33
İzmir Ekonomi'de Öğrenci Dayanışması: Mentorluk Projesi	35
İş Hayatının İçinde: Usta-Çırak Projesi	36
Mezunlar Köşemiz	37
Kulüplerimizin Deprem Mesajı	39

Prof Dr. Murat Aşkar

İzmir Ekonomi Üniversitesi (İEU)

Rektör

İzmir Ekonomi Üniversitesi olarak öğrencilerimizin yayınladığı İşletme Fakültesi Dergisi Bir-İz'in yayın hayatına başlamasından büyük mutluluk ve gurur duyuyoruz. Üniversite olarak öğrencilerimizin seslerini duyuracakları ve yaratıcılıklarını gösterecekleri ortamlar yaratılmasını her zaman destekledik. İçeriği zengin bu tür bir yayın dizisi, geleceğimizi emanet edeceğimiz gençlerimizin bilgi ve tecrübelerini arttırmaya yardımcı olacaktır.

Pandemi süreciyle birlikte iş yaşamında büyük değişimlerin yaşandığı bu dönemde gençlerin, akademisyenlerin ve sektörün görüşlerinin yansıtılması, tartışılması çok önemli sonuçlar çıkarmamızı sağlayacaktır. Pandemi süreci süregelen ürün ve hizmet zincirlerinin yeniden tanımlanmasını gerektirecek yeni bir kaotik durum yaratmıştır. Bu tür kaotik ortamlar bir değişim süreci yaratmakta ve sonunda iş dünyasında dengeler yeniden oluşmakta; şirketlerin pazar payları ve etkileri değişmektedir. Bu değişimi anlamak, yakalamak ve yön vermek konusunda üniversite olarak çok önemli bir noktada bulunmaktayız. Bir-İz dergisi değişimle şekillenen yeni iş ve yönetim modellerini, farklı girişimcilik örneklerini ve iş trendlerini okurlarına aktararak tüm bu değişimlere ışık tutacak bir kaynak olacaktır.

İşletme Fakültesi öğrencilerinin büyük emek vererek ortaya koyduğu bu dergi ile öğrencilerimizin gözünden iş dünyasını ilgilendiren konulara farklı pencerelerden bakma imkânı olacaktır. Farklı sektörlerdeki uzmanların görüşlerinin aktarılacağı dergi, öğrenci, akademi ve sektörler arasında bambaşka bir köprü oluşturacaktır. Öğrencilerimizin yazıları, mezunlarımız ve sektörün ileri gelenleri ile yapılan röportajların yanı sıra güncel konularda akademisyenlerimizin görüşlerinin de yer alacağı bu dergi, zengin içeriği ile okuyucularına farklı dünyaların kapısını aralayacaktır.

Yayın hayatına başlayan Bir-İz ile öğrencilerimizin gündemi yakalayacaklarına ve gündem yaratacaklarına dair inancımız sonsuz. Nice güzel yayınlara. Yayınınız bol, yolunuz açık olsun

Prof Dr. Burcu Güneri Çangarlı
İzmir Ekonomi Üniversitesi (İEU)
İşletme Fakültesi Dekanı

Elinizdeki dergi İşletme Fakültesi öğrencilerimizin inisiyatifiyle başlayan, her aşamasında onların emek verdikleri, sorumluluğunu üstlendikleri bir sürecin ürünü. Pek çok faydasının yanında, sadece bu nedenle bizim için çok değerli.

Dergimizin ismi; Bir'iz. İşletmecilik alanında yayınlanan bir dergiye bu ismin çok yakıştığını düşünüyorum. Bir'iz, çünkü yaşadığımız dönemde kâr amacı güden gütmeyen tüm kurumların, grupların, bireylerin kendi hayatlarında, diğer insanlar ve tüm canlılar üzerinde, gezegende nasıl "bir iz" bıraktığını sorgulama zamanı. Bir'iz çünkü birlikte olmadığımızda, sadece kendi çıkarımızı düşündüğümüzde, sürdürülebilir olmaktan uzaklaşıyor ve yine zarar görüyoruz. Bir'iz çünkü ancak farklılıklarımızı anlayarak ve saygı duyarak, birlikte çalışabildiğimizde varız.

Dergimizin isminin bize çağrıştırdığı, yukarıda saydığım bu değer ve prensipler genç neslin değer yargılarını, bizim gibi işletme okullarının değişen misyonlarını anlatıyor. Pandemi ve iklim kriziyle birlikte farklılıkların değer gördüğü, iletişim ve iş birliğinin öne çıktığı, etik ve sürdürülebilir davranmanın her zamankinden önemli olduğu bir devirde yaşıyoruz. Tedarik zinciri yönetiminden tutun da üretim süreçlerine, pazarlama ve müşteri ilişkilerine, yetenek yönetimine tüm işletme literatürü bu değişen değer ve beklentiler içinde şekilleniyor, adeta yeniden yazılıyor.

İşletme Fakültesi öğrencilerimizin bu süreçte, yeni bir yayına hayat vererek, işletmeciliğin içinde bulunduğu değişimi anlatma, daha iyi bir gelecek arzusuyla hareket eden şirketlere, sivil toplum kuruluşlarına ve akademiye ses olma çabalarını kutluyorum. Bu amaç doğrultusunda, dergimizde öğrencilerimizin, mezunlarımızın, akademisyenlerimizin ve özel/kamu/sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin yazı ve röportajlarına ulaşabileceksiniz.

Farkındalığımızı arttıracak, günlük hayat pratiklerimizden stratejik kararlarımıza güvenilir ve kaliteli girdi oluşturacak bir yayın olacağına inanıyorum.

İrfan ÇİNAR

İzmir Ekonomi Üniversitesi (İEU)
İşletme (MBA), Tezli Yüksek Lisans

Neo PR, Kurucu

Bir-İz Dergisi ile derginin bugüne kadarki üç sayısında yoğun emeği olan sevgili Derya Çiçek sayesinde tanıştım. Hem mezunu hem öğrencisi olduğum İzmir Ekonomi Üniversitesi, İşletme Fakültesi öğrencilerinin bıraktıkları izleri takip etmek benim için hep değerli olmuştur. Bugün bu derginin okuyucusu olmakla birlikte aynı zamanda bu sayıda bayrağı Derya Çiçek'ten devralarak derginin genel yayın yönetmeni olma şansına sahip oldum. Sevgili dekanımıza ve dekan yardımcımıza bana bu fırsatı verdikleri için teşekkür ediyorum.

Sevgili dekanımız Prof. Dr. Burcu Güneri Çangarlı ve dekan yardımcımız Prof. Dr. Berna Aydoğan ile Aralık ayında bu sayıyı planlarken pandemi, savaş ve ekonomik kriz sürprizlerini düşünmüş ve röportajlarda "Bu seneki sürpriz beklentiniz nedir?" diye sormak istemiştim. Maalesef bu seneki beklenmedik gelişme hepimizi derinden yaralayan iki büyük deprem oldu. Ülke ve dünya olarak çok zor günlerden geçiyoruz. İnsani açıdan yaşadığımız sorunların yanı sıra elbette işletmeler de bu zorluklardan payını alıyorlar. Bu yüzden, Bir-İz Dergisi'nin bu sayısında zor zamanlara odaklandık.

İşletme Fakültesi öğrencilerinin değerli emekleriyle hazırlanmış dördüncü sayımızın zor zamanlarda okuyucularına ışık olmasını diliyorum.

Sevgiyle ve sağlıkla kalın.

İyi okumalar.

Barış BAYDEMİR

İzmir Ekonomi Üniversitesi

Lojistik Yönetimi Bölümü, Lisans Öğrencisi

Lojistik Yönetimi 3. sınıf öğrencisiyim. 2022 yılı itibariyle İEÜ Lojistik Yönetimi Kulübü Yönetim Kurulunda görev almaktayım. Okul hayatım dışında elimden geldiğince çeşitli dergilerde metin yazarı olarak görev alıyorum. Kendi bölümüm ile bağlantısı olsa da birçok farklı alanda yazı hazırlamak bana iyi geliyor. Bir-İz Dergisinin de içinde bulunmak ve okuyuculara içerik hazırlamak bana olduğu gibi herkese faydalı ve keyifli gelmesini diliyorum.

İrem DUMAN

İzmir Ekonomi Üniversitesi

Lojistik Yönetimi Bölümü Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi

İzmir Ekonomi Üniversitesi Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümünden 2018 yılında mezun oldum. Finansal denetim ve raporlama firmalarında çalıştım. 2020 yılında Kemalpaşa'da SF Transport ve Lojistik firmasını kurdum. Aynı zamanda İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde Lojistik Yönetimi Bölümünde tezli yüksek lisans yapmaktayım. Hem sektörde çalışıyor olmak hem de okuldaki yaşantıdan hala kopmadığım için Bir-İz Dergisinin A'dan Z'ye çok geniş bir kitleye hitap ettiğini söyleyebilirim. Dergiyi okuyacak herkesin benimle aynı fikirde olacağına eminim. Şimdiden herkese iyi okumalar diliyorum.

Ezgi AĞBAYIR

İzmir Ekonomi Üniversitesi

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler,

Hukuk(ÇAP), Lisans Öğrencisi

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümü 4.sınıf ve Hukuk Fakültesi 3.sınıf öğrencisiyim. Küçüklüğümde beri farklı alanlar ile ilgili yazılar yazmak beni son derece mutlu etmiştir. Bu sebeple Bir-İz dergisi içerisinde görev almak ve siz değerli okuyucularımızın ruhuna dokunabilmek benim için bir onurdur. Kaleme almış olduğum yazıların siz değerli okuyucularımız için faydalı ve eğlenceli olmasını dilerim.

İsmail Ünal: 2023 Yılı Ülkemizde 6 Şubat Depreminin Yaralarını Sarmaya Çalışacağımız Bir Yıl Olacak

İrfan Çınar: Röportaj teklifimizi kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz. İlk sorumuzla başlayalım. 2022'ye dair genel sektörel değerlendirmelerinizi paylaşabilir misiniz?

İsmail Ünal: Dünya genelinde pandemiden sonra yaşanan fiyat artışları ülkemizi de etkiledi. Maliyet artışından kaynaklı yaşanan enflasyon sürecinde, faizlerin düşürülmesi, kurda yaşanan gelişmeler Türk Lirası'na olan talebi azalttı ve sonuç olarak uzun bir ardan sonra tekrar enflasyonist bir sürece girdik. Bu ortamda hem şirketler hem de bireyler birikimlerini koruma arayışına girdi. Yüksek enflasyon dönemlerinin tercihlerine paralel olarak herkes sahip olduğu nakdi bir varlığa yatırmaya yöneldi. Şirketler hammadde alımına yönelirken bireyler yatırımlarını gayrimenkul, otomobil ve borsaya yönlendirdi. Bu talebin enflasyonu daha da olumsuz etkilemesi riski üzerine kredilerin kısılması yoluna gidildi. Ancak, bu da şirketler üzerinde farklı riskler oluşturdu. Özetle, hepimizin tecrübe ettiği gibi 2022 oldukça zor bir yıl oldu.

Geçtiğimiz sene dünyada ve ülkemizde hangi sektörler öne çıktı?

Ülkemizde inşaat, enerji, turizm, otomotiv, finans öne çıkan sektörlerdir. İnşaat yan kolları ile sağladığı istihdam açısından öne çıkar. Ancak artan maliyetler bu alandaki büyümeyi sınırlandırdı. Otomotivde ise pandemi süreci öncesi başlayan bir çip krizi var. Bu durum üretimi olumsuz etkiledi. Turizm ise coğrafyamızdaki pek çok faktörden etkileniyor. Batı dünyasında ise inovasyonun ön planda olduğu teknoloji üreten ve geliştiren sektörler öne çıkıyor.

İsmail Ünal / KPMG, Partner

Bu sektörleri yine enerji ve ilaç gibi sektörler takip ediyor. Burada dikkat edilmesi gereken fark katma değer. Biz otomobil üretiyor olabiliriz. Ancak bugün tercih edilen bir otomobilin temel fonksiyonu bizi bir noktadan diğerine götürmesinin ötesinde üzerindeki dijital donanım ve yazılımlar. Dolayısıyla asıl katma değer bu konuda dizaynı yapan, teknolojiyi üreten ülkelerde kalıyor.

2022 yılında Türkiye’de şirketlerin yönetim odaklarına dair değişimler oldu mu?

Yukarıda bahsettiğimiz bir ekonomik ortamda şirketlerin önceliği finansman ve reel anlamda karlılığı devam ettirmek oluyor. Kredi imkanları daralan şirketler halka arz ya da tahvil ihracı gibi yöntemleri tercih edebiliyor. Yabancı ortaklıklar da yine böyle dönemlerde gündeme gelen bir konu olur. Ancak, ekonomideki temel bazı konular çözülmeden yabancı sermayenin kalıcı olarak ülkemize gelmesi de zor oluyor. Bunun dışında risk yönetimi; ki bu likidite ve kur risklerini öne çıkarıyor; ve belli büyüklüğün üzerindeki şirketlerde kurumsallaşma şirket yönetimlerinin ajandalarındaki konular.

İş hayatında önceden çokça tartışılan ancak geniş çaplı uygulamasına cesaret edilemeyen uzaktan çalışma; uzaktan görüntülü iş toplantıları çok olağan oldu.

Covid-19’un gölgesi halen üzerimizde mi?

2022 yılı Covid-19 ile ilgili etkilerin azaldığı ve normalleşmeye döndüğümüz bir yıl oldu. Aslında buna yeni normal demek gerek. İş hayatında önceden çokça tartışılan ancak geniş çaplı uygulamasına cesaret edilemeyen uzaktan çalışma; uzaktan görüntülü iş toplantıları artık çok olağan oldu. Bu durum uzaktan çalışma esnekliği olan sektörlerde verimliliği de arttırdı. Bu sektörler lokasyondan bağımsız işe alım yapmaya başladı. Şu an İzmir’de yaşayıp dünyanın muhtelif yerlerindeki şirketler için uzaktan çalışan arkadaşlarımız var.

2023 yılında pandemi etkisinden kurtulacağımızı düşünüyor musunuz?

Varyantlarla ya da yükselen vakalarla arada kendini hatırlatıp gündemde yer alsa da aşı ile en başta yarattığı yıkıcı etki ortadan kalkmış görünüyor. Umarım benzerini tekrar görmeyiz.

2023 yılında hangi başlıkların öne çıkacağını düşünüyorsunuz?

2023 yılı ülkemizde 6 Şubat depreminin yaralarını sarmaya çalışacağımız bir yıl olacak. Maalesef yine hazırlıksız yakalandık ve pek çok insanımızı kaybettik. 1999 Marmara depremi sonrasında da önemli bir toparlanma dönemi yaşamıştık. Kaybettiğimiz insanların acısı devam edecek olsa da umarım bu defa ülkemizde bilim ve sağduyunun önceliklendirileceği bir yeniden yapılanmaya vesile olur. 6 Şubat’a kadar seçim ve etkileri başta olmak üzere bambaşka bir ajanda ile yaşarken depremle tüm önceliklerimiz değişti.

Birçok rapora göre 2023 yılı teknolojiyi bol bol konuşacağımız bir yıl olacak. Teknoloji açısından Türkiye’deki şirketleri hangi noktada görüyorsunuz? Geçtiğimiz sene bu alanda şirketler kendilerini geliştirdiler mi?

Teknoloji, dijitalleşme her şirketin ajandasındaki öncelikli bir konu. Şirketler en ciddi yatırımı da bu alanda yapıyor. Dolayısıyla ayrılan kaynağa paralel olarak her yıl bu alanda şirketlerin ilerleme kaydettiğini de görüyoruz. Pandemi dönemindeki uzaktan çalışma zorunluluğu da bu konudaki yatırımları ve ilerlemeyi destekledi aslında. Pandemi öncesii ile kıyaslandığında daha dijital bir iş dünyası var artık. Şirketleri bu alanda yatırıma zorlayan nedenlerden biri de kalifiye iş gücü konusunda yaşanan sıkıntılar. Genel olarak bir işsizlik sorunu olsa da kalifiye personel ihtiyacı dünyada pek çok ülkede ve sektörde öncelikli konulardan. Bu nedenle dijital çözümlere yönelerek şirketler 3 kişinin yaptığı işi 1 kişi ile yapabilmenin yollarını arıyor.

Birçok sektörden uzmanlar yapay zekâ ile işlerinin tehlikeye girebileceğine dair görüşler paylaşıyorlar. Sizce ChatGPT gibi yapay zekâ uygulamaları denetim sektörünün sonunu getirebilir mi?

Fütürist yazarları takip ederseniz bu konuda oldukça ilginç öngörülerini okuyabilirsiniz. Yapay zekanın ya da algoritmaların gelişmesi ve hayatımızın içine daha çok girmesiyle elbette bazı mesleklerde eskisi kadar çalışana ihtiyaç duyulmayacak. Örneğin dijital bankacılık uygulamaları sonrası banka şubelerine eskisi kadar ihtiyaç duyulmuyor. Denetim mesleği de bundan etkilenecektir. Önceden basılı belgeleri insan gücü ile tarayarak uyguladığımız bazı denetim prosedürlerini şimdi bir yazılım ile hem de datanın tamamını işleyerek çok daha hızlı bir şekilde tamamlayabiliyoruz. Ancak, burada unutulmaması gereken konu yapay zeka tekrar eden duygusal bir katkının olmadığı çalışmaların yerini almakla birlikte; insanın sahip olduğu ve iş hayatında da çok önemli olan duyguların yerini doldurmaktan çok öte. Matematiksel bir hesaplamayı bir makine elbette çok daha hızlı yapabilir. Ancak iş hayatında başarıda önemli bir faktör olan iletişim, ilişki kurma gibi konularda insanın yerini alması yakın gelecekte mümkün görünmüyor.

Her sene olumlu ya da olumsuz bir sürprizle karşılaşılıyor. Sizin bu anlamda olumlu/olumsuz bir sürpriz beklentiniz var mı?

Maalesef yukarıda değindiğimiz deprem felaketi oldu. Ekonomide "Risk sıfırlanmaz, yönetilir." şeklinde bir klişe cümle vardır. Riski yönetmek için de hazırlıklı olmak çok önemlidir. Maalesef bu konu ülke olarak gelişim göstermemiz gereken bir konu. En azından umarım bundan sonra beklenen Marmara depremi için şimdiden gereken adımları atarız. Türkiye ekonomisinin öne çıkan temel özelliği dinamizmi olmuştur.

Bir yanda enerji krizi var, bir yanda da yenilenebilir enerji bir çözüm olarak seçenekler arasında. Şirketlerin yenilenebilir enerjiye yeterince yöneldiklerini gözlemliyor musunuz?

Enerji dünyadaki öncelikli konulardan. Politik istikrarsızlıkların hatta savaşların arkasındaki sebeplerden biri de bu. Enerji ve tabii kaynaklar güç demek. Yenilenebilir enerji bu konulara da çözüm getirme potansiyeli açısından önemli. Çevre konusuna katkısının ötesinde ucuz olması ve dışa bağıllığı sınırlandırması açısından da çok önemli. Bu konuda ülkemizde önemli yatırımlar yapılıyor. Devlet tarafından verilen teşvikler de bu konuda yatırımı cazip hale getiriyor. İzmir de bu konuda ülkemizde öne çıkıyor. Özellikle, rüzgar enerji santralleri için üretim yapan şirketlerin son 10 yılda önemli yatırımları oldu.

“Yapay zeka rutin, birbirini tekrar eden çalışmalarda insan gücünün yerini daha fazla alacak.”

Denetim sektöründe yapay zekanın geleceğini nasıl görüyorsunuz?

Tüm hizmet sektörlerinde olduğu gibi gelişmeye devam edecek. Özellikle rutin, birbirini tekrar eden çalışmalarda insan gücünün yerini daha fazla alacak. Bununla birlikte yapay zeka uygulamalarıyla rasyo analizlerini yapıp bazı raporları hızlı bir şekilde hazırlama imkanı olsa da günün sonunda bunları yorumlayacak; rapor okuyucusu ile paylaşacak denetçiler her zaman olacak. Her şeyden önce bu uygulamaları nerede nasıl kullanacağını planlayacak denetçiler olacaktır. Şu an üniversite okuyan arkadaşlarımızın bunları dikkate alarak kendilerine yatırım yapmaları ileride iş hayatında kendilerine avantaj sağlayacaktır.

10 yıl önce işletme okuyan bir öğrencinin kodlama bilgisi belki onun için avantaj olurdu. Ancak 5 yıl sonra bu işe giriş için bir ön koşul olabilir. Bugün yeterli aday olsa belki denetim şirketleri tüm adayları bu donanımına sahip adaylardan seçer. Çünkü kullandığımız yazılımlar bu donanımına sahip arkadaşlarımızı bir adım öne çıkaracak nitelikte.

İsmail Ünal / KPMG, Partner

Bugünkü tüm konuşmalarımızdan sonra İşletme Fakültesi öğrencilerine iş yaşamı açısından ne önerirsiniz? Hangi alanlarda kendilerini geliştirmeliler?

Öncelikle, henüz belirlemediyseniz tavsiyem kendinize net bir “amaç” (purpose) belirlemeniz olur. Bizi her sabah yataktan kaldıran, başarı için ihtiyaç duyduğumuz enerjiyi ve motivasyonu sağlayan bu amaç oluyor. Bu amaç ve hedef net olursa kısa süreli mental yorgunlukların, zorlu dönemlerde yaşadığımız motivasyon kayıplarının üstesinden gelebiliyoruz.

Yaşamdan ortalamanın üzerinde beklentilerimiz varsa ortalamanın üzerinde bir çaba da harcamamız ve buna göre çalışmamız gerekiyor. En basit hedefimiz yaptığımız şeyde bir sonraki gün kendimizin bir üst versiyonu haline gelebilmek olmalı. Ancak; bu temponun bizi mental olarak sürdüremeyeceğimiz bir kopma noktasına getirmesini engellemek için, iyi bir planlama ile, motivasyon ve enerjimizi ayakta tutacak iş, aile, arkadaşlar ve hobiler arasındaki dengeyi de kurabilmek gerekiyor.

Bunlar basit ama tutarlı şekilde uygulandığını her zaman göremediğimiz temel prensipler. Herkes 100 metreyi 100 saniye altında koşamayabilir. Ancak, 1 saniye de olsa bir önceki koşumuzdan daha iyi koşmak olmalı hedef. Bunun için internet erişimimizin olduğu bir dünyada sınırsız kaynak var elimizde. Yeter ki doğru bakış açısı ve disipline sahip olalım. Bunlar varsa başarı ve mutluluk sizi bulur.

Son olarak eklemek istedikleriniz var mı?

Sizlere ulaşma imkanı verdiğiniz için teşekkür ederim.

Meriç Kızıltan: Depremiñ Ülkemizde Planlama ve Koordinasyonun Ne Kadar Önemli Olduđunun Farkına Varılmasını Sağladığını Düşünüyorum

İrfan Çınar: Merhaba Meriç Hanım. Röportaj teklifimizi kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz. Ülkemizin şu anki en önemli gündemiyle başlayalım: Hepimizi derinden sarsan iki büyük deprem... Depreme dair hislerinizi paylaşmak ister misiniz?

Meriç Kızıltan: Her şeyin başında yaşanan felakette hayatını kaybedenlere rahmet diliyorum. Sevdikleri kişileri kaybeden ve alıştıkları hayatlardan uzaklaşan tüm insanlara sabır diliyorum. Deprem ülkesinde ve şehrinde büyüyen bir kişi olarak maalesef korku hissini yenebilmiş değilim. Bu deprem bende endişe ve korku yarattı.

Lojistik sektörüne odaklanırsak genel anlamda sektör ve özel olarak DB Schenker Arkas olarak depremden nasıl etkilendiniz?

Db Schenker Arkas olarak ülke geneline yayılmış bir yapıımız olması sebebi ile bizlerde direkt etkilenen gruptan bir tanesi olduk. Hiçbir arkadaşımızı fiziki olarak kaybetmediğimiz için mutluyuz. Depremiñ, ülkemizde planlama ve koordinasyonun ne kadar önemli olduğunun farkına varılmasını sağladığını düşünüyorum. Sektörümüzün temel ilkelerinin doğru bir şekilde doğru zamanda yapılıyor olmasının olumlu etkilerini tecrübe ederken, aksi durumlarda oluşan olumsuz sonuçlar ile de yüzleşmemiz gerekti. Sektörümüzdeki her kurumun acil aksiyon planları ile sonuç odaklı hareket etmesi beni gururlandırdı.

Depremden sonra örneğin kritik saatlerde deprem bölgesine havadan, karadan ve hatta denizden ulaşmakta ciddi güçlükler yaşandı. Depremiñ öncesinden geriye doğru-

Meriç Kızıltan, Satış Müdürü, DB Schenker Arkas

DB SCHENKER ARKAS

baktığımızda direkt etkilenen 11 il başta olmak üzere bütün bölgede lojistik bağlamında ulaşım imkanları noktasında eksik kalmış bir unsur var mıydı? Ne yapılabilirdi?

DB Schenker Arkas olarak bizim oluşumumuzun temelleri Deutsche Bahn'a dayanmaktadır. Ben her zaman ülkemizde tren ağlarının çok daha verimli kullanılması gerektiğini, gerekli çalışma ve teşvikler ile yapılandırılması gerektiğine inanıyorum.

Aktif olarak demiryollarına ağırlık verip karayollarındaki yoğunluğu azaltmak üzerine bir çalışmada başarılı olunabilir ise hem günlük hayatlarımızda hem de afet durumlarında aksiyon çeşitliliği ile olumlu sonuçlar almamızın daha kolay olacağını düşünüyorum. Bire bir alanda bulunmadığım için il bazında spesifik yorum yapmamın doğru olmadığına inanmak ile beraber şehrim ve şirketim ile yapılan çalışmaların parçası olarak ortaya çıkan sonuçların planlama ve koordinasyon ile ilgili olduğunu söyleyebilirim.

Lojistiğin en temel kuralı olan doğru zamanda, doğru yerde, doğru şekilde ve doğru ekipman ile hareket edilmesinin hayatımızın bir parçası olması gerektiğine temelden inanıyorum. Dönemsel olarak değil, hayatın parçası olarak bu ilkelere yer açmalıyız.

Deprem elbette uzun bir süre hayatımızda olacak gibi duruyor. Bir de depremden önce pandemi ve savaş söz konusuydu. Aslında bir yanıla hala savaşın ve pandeminin gölgesindeyiz. Yeni normallere lojistik sektörünün uyum sağlayabildiğini düşünüyor musunuz?

Lojistik her gün yeniliklere uyum sağlayan hayatımızı kolaylaştıran bir parçamız. Her zaman büyük etkisi olan olaylar lojistiğin belli alanlarının değişerek gelişmesine katkı sağlamıştır. Pandemi ile lojistik sektörde hizmet süreçlerin iyileştirilmesi odak olmaya başlamıştır.

Birçok olumsuzluğun arasında özellikle yapay zekâ hiç olmadığı kadar güçlü. Lojistik sektörünün teknolojiden yeterince yararlanabildiğini düşünüyor musunuz?

Hayatlarımızın eski döneme kıyasla daha hızlı ve dolu yaşandığını hepimiz kabul edebiliriz. Günlük işlerimiz arasında uzun vakit alan sorumlukların pratik çözümlerini her geçen gün hayatımızın içine daha çok adapte ediyoruz.

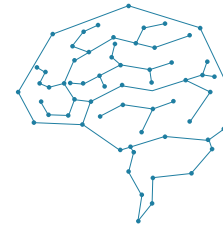
Örneğin, market alışverişi. Eskiden fiziki olarak markete gidip birçok ihtiyacımızı tamamlarken artık birçoğumuz ilgili firmaların uygulamalarını kullanarak bu ihtiyaçlarımızı kısa zamanda tamamlayabiliyoruz. DB Schenker Arkas olarak, denizyolu, karayolu ve havayolu ürünlerinde kullanıcılarımızın internetten uçak bileti almış gibi ilgili ürünleri kendi ihtiyaçları doğrultusunda alabilmelerini sağlayan alt yapılarımızı oluşturduk. Dünyanın birçok ülkesinde aktif olarak kullanımına başlanan bu sistemimizin ilk tanıtımlarını müşterilerimize yapmaya başladığımız bu dönemde, yeni jenerasyonun iş hayatına katılması ile kullanım oranının artacağına inanıyoruz. Bizler marketin ihtiyaçlarını önceden görüp tüm alt yapı hazırlıklarımızı bu yönde tamamlıyoruz.

Lojistik her gün yeniliklere uyum sağlayan hayatımızı kolaylaştıran bir parçamız. Her zaman büyük etkisi olan olaylar lojistiğin belli alanlarının değişerek gelişmesine katkı sağlamıştır. Pandemi ile lojistik sektörde hizmet süreçlerin iyileştirilmesi odak olmaya başlamıştır.

“

Yapay zekayı uzun dönemli ele alırsak belli pozisyonları direkt etkileyeceğini düşünüyorum fakat kısa dönemde ciddi etkisini göreceğimize inanmıyorum.

”

Sizce yapay zekâ ve diğer teknolojilerin gelişmesi lojistik sektöründe çalışan insanların işleri için bir tehlike midir?

Konuyu uzun dönemli ele alırsak belli pozisyonları direkt etkileyeceğini düşünüyorum fakat kısa dönemde ciddi etkisini göreceğimize inanmıyorum. Gelişen teknolojilerin ülkeler bazında kullanım oranlarını da dikkate alırsak çok farklı sonuçlarla karşılaşabiliriz. Lojistik ürünlerinde bir örnek verecek olursak; depoculuk bakış açısı ile tam otomatik sistemlerin kullanımının büyük avantaj olduğunu hepimiz kabul edebiliriz fakat sektörde manuel depoların hala çok olduğunu görüyoruz.

Lojistik sektöründe ilerlemek isteyen işletme fakültesi öğrencilerine tavsiyeleriniz neler olur?

Lojistiğin gerçekten dinamik bir yapısı olduğunu, kriz yönetiminin işin kalbinde yer aldığını, kendi içerisinde birden fazla farklı ana akımın bulunduğunu öncelikle belirtmek isterim. Lojistik alanının her kişiye bir noktada hitap edebileceğini düşünenlerdenim. Detayları incelemeleri durumunda üretimden hizmet sektörüne kadar geniş bir yelpazede alt kırılımları olan bir sektör olduğunu görecekler.

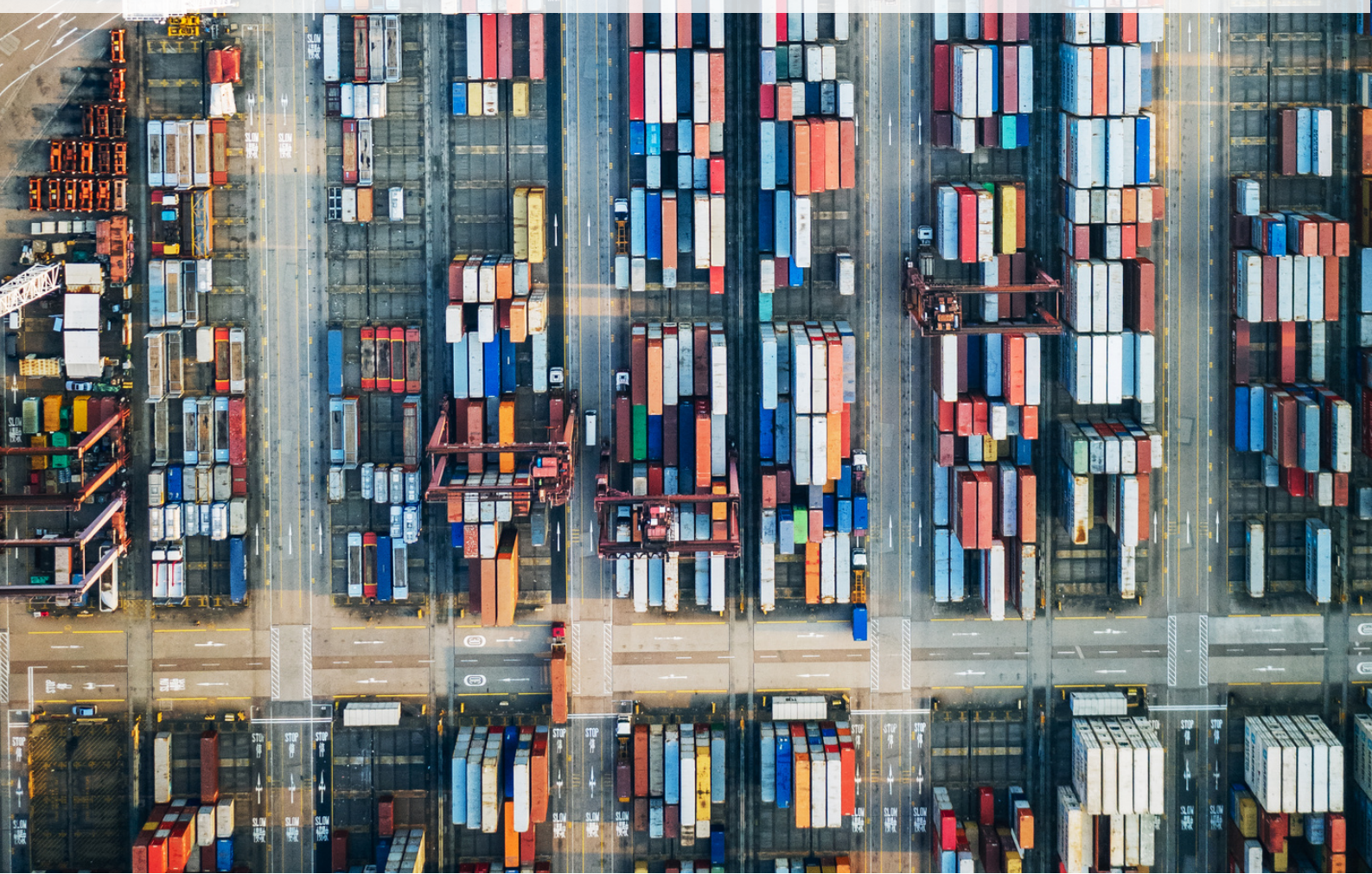
Son olarak eklemek ya da paylaşmak istediğiniz bir şey var mı?

Ek soruları olan okuyucularımız bana LinkedIn üzerinden ulaşabilirler.

SCHENKER ARKAS

Yeni Ufuklara Doğru: “Zor Dönemlerde Şirket Stratejileri”

İrfan ÇİNAR

İşletme (MBA) / NEO PR, Kurucu

Editörlüğünü İşletme Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Burcu Güneri Çangarlı ve Öğretim Üyesi Taylan Özgür Demirkaya'nın yaptığı “Zor Dönemlerde Şirket Stratejileri” kitabı Humanist Yayınevi'nden okurlara ulaştı. Kitap, çoğunluğu İşletme Fakültesi'nden 17 akademisyen ve profesyonelin ayrı ayrı odaklarıyla liderlik ve insan kaynakları yönetimi, pazarlama, üretim, finansman, lojistik gibi birçok alanda kriz döneminde yaşanan değişimlere ve çözümlere odaklanıyor.

Üniversite koridorlarından işyerlerine...

Kitabın ortaya çıkış fikri pandemiden hareketle kriz dönemlerini ele alarak “yeni normal” üzerine üniversite koridorlarında yapılan konuşmaları akademik bir bakış açısıyla değerlendirerek özellikle danışmanlık hizmetlerine erişmekte güçlük çeken KOBİ'lere bir kılavuz hazırlamak. Kitapta ele alınan dokuz bölüm kendi içinde temel değerlendirmeler, pandemi ile değişen iş yapış şekilleri ve Covid-19'un öğrettiklerini gelecekte yaşanması muhtemel krizlere öneriler olmak üzere üç bölümden oluşuyor.

Kriz mi yoksa fırsat mı?

Şüphesiz her olumsuz gelişme gibi pandemi de işletmelerde büyük zararlara neden oldu. “Zor Dönemde Şirket Stratejileri” ortaya çıkan bu negatif etkinin yanında pandeminin kendi içinde fırsatlar doğuracağını anlatıyor. Kitapta öne çıkan en önemli unsurlardan birinin negatif dışsal etkilerin ve fırsatların genel anlamda düşündüğümüz gibi sadece maksimum kâr minimum maliyet, hızlı büyüme gibi klasik işletme hedeflerine odaklanmaması olduğu söylenebilir. Özellikle kriz dönemlerinde karşılaşılan insani sorunlara (çalışan psikolojisi, farklı yönetim yaklaşımları vd.) odaklanarak kitap bizlere 360 derece perspektif sağlıyor.

Şefkatli liderlikten çevreci inovasyonlara...

Kitapta pazarlamadan inovasyona, insan kaynakları yönetiminden tedarik zinciri yönetimine kadar 9 ayrı alanın ele alındığını ifade etmiştik. Onlardan biri, pandeminin tüm çalışanlar üzerinde kayda değer bir etki yaratmış olmasıdır. Kitap, bu süreçte çalışanların yaşadığı sıkıntıları ve kaygıları anlayabilen liderlerin, şefkatli liderlik becerileriyle işyerinde güven ve işbirliği ortamını sağlayabileceğini ele alıyor. Diğer yandan inovasyon tarafında, tüketicilerin sağlıklı ve çevreye saygılı ürünlere olan talebinin daha fazla artmasıyla döngüsel inovasyonlara işletmelerin odaklanması gerektiğini, geri dönüşüm odaklı inovasyonlar ile şirketlerin kendilerini geleceğe hazırlayabileceği vurgulanıyor.

Tüm işletmeler için ulaşılabilir bir kılavuz

Prof. Dr. Burcu Güneri Çangarlı'nın ifade ettiği gibi yüksek maliyetli danışmanlık hizmetlerine erişmekte zorlanan KOBİ'ler başta olmak üzere kitap tüm işletmelere hitap ediyor. Pandemiden öğrendiklerimizi gelecekteki krizlerde en baştan yaşayarak deneyimlemek yerine kılavuz niteliğindeki bu kitabı kullanarak şimdiden işletmelerin geleceğe hazırlanma fırsatı var. “Zor Dönemle Şirket Stratejileri” tam da bu amaçlar için okuyucularını bekliyor. İyi okumalar!

**KİTABI
EDİNMEK
İÇİN**

T
A
R
A

Onur Cavit Biriz: Usain Bolt, Roger Federer Gibi Ünlü Sporcuları Görüp Onlarla Birlikte Yemek Yiyip Sohbet Edebilme Fırsatı Bulmak Çok Güzel Bir Deneyimdi

Barış Baydemir: Merhaba Onur, bize kendinden bahseder misin?

Onur Cavit Biriz: 24 yaşındayım, İşletme Bölümü 4. Sınıf öğrencisiyim. Yelken branşında milli sporcuym, ilk olarak 2009-2021 yılları arasında Galatasaray spor kulübünde yer aldım. Daha sonra 2022-günümüzde de Fenerbahçe spor kulübünde yer almaktayım. 2007 yılında hobi olarak başladığım spor yolculuğuma çok kısa sürede milli sporcu olarak devam ettim. 2016 ve 2020 yıllarında ülkemizi olimpiyatlarda, yelken branşında temsil ettim. Son 7 yıldır Türkiye Şampiyonu'yum. Şu anda da çalışmalarım 2024 Paris Olimpiyatları yönünde devam etmekteyim.

Okul ile spor bir arada nasıl gidiyor?

Tabii yüksek bir disiplin gerektiren bir durum. Her iki alana da yeterli özeni ve dikkati göstermeye çalışıyorum. Her ayın iki haftasını yurt dışında kamplarda ve yarışlarda geçiriyorum, doğal olarak bu sebeple okuldaki derslerimi sürdürmek biraz zorlaşıyor ve yapmam gereken işler aksıyor. Ama bölümümdeki hocalarımın ve okulumun desteğini bu konuda çok görmekteyim. Arkamda olduklarını hissettiriyorlar. Ödev teslimlerinde teslim tarihlerinde esneme yapılabiliyor. Sınavların telafisine kolayca girebiliyorum ve en önemlisi devamsızlık konusunda problem yaşamıyorum.

Bu konuma gelmek isteyenlere ne önerirsin?

Öncelikle hayatlarını tamamen düzene koymaları ve programa uygun yaşamaları gerekiyor.

Sorumluluk almak, düzenli beslenme ve antrenman yaşantılarının bir parçası olması gerekiyor. Özellikle okulla birlikte bu işi sürdürmek gerçekten kolay bir iş değil. Bu sebeple, zaman yönetimine ve hem psikolojik hem de fiziksel beden sağlığına dikkat edilmesi gerekiyor.

Üniversitemizin sporculara sağladığı imkanları nasıl buluyorsun?

Kaçırdığım derslerin ofis saatinde telafisinin verilmesi, derslere gelemediğim zamanlarda yoklama konusunda tutulan tutum, ödev ve projelerde teslim tarihlerinde yapılan esneklikler ve en önemlisi okulumuzun sporculara özel burs vermesi. Bu durumlar gerçekten üniversitemizin yanımızda olduğunu hissettiriyor.

Antrenman programını anlatabilir misin?

Haftada 1 gün dinlenme vaktim oluyor, geriye kalan 6 gün ise çift antrenman yapıyorum. Sabah erken saatte dersimin olduğu günlerde saat 6'da kalkıyorum ve 1 saat kürek antrenmanı yapıyorum. Okuldan döndüğüm zamanda da denizde yelken antrenmanı yapıyorum veya spor salonunda antrenman yapıyorum.

Olimpiyatlarda yer aldığında nasıl hissediyorsun?

Açıkçası çok fazla tebrik mesajı alıyorum ve bayrağımızı farklı ülkelerde dalgalandırmak ciddi anlamda çok gururlandırıcı bir durum. Örneğin, açılış seremonisinde binlerce insanın bizleri alkışlıyor olması beni her zaman ilk defa yaşıyormuşçasına etkiliyor.

Olimpiyatlarda yaşadığın ilginç bir tecrüben var mı?

Olimpiyat köyünde kaldığımız zamanlarda, yemek yenilmesi için yapılan çadırlar devasa bir boyuttaydı. İçerisinde 15.000 kişiye yetecek kadar alan ve her ülkenin mutfağına özel yemekler var. Yemeği aldıktan sonra kendime oturacak bir yer aradığımda sürekli televizyonlarda gördüğümüz Usain Bolt, Roger Federer gibi ünlü sporcuları görüp onlarla birlikte yemek yiyip sohbet edebilme fırsatı bulmak çok güzel ve farklı bir deneyimdi. Bu anları yaşadığımda, antrenmanda, okulda yada sosyal yaşantımda yaşadığım zorlukları unutuyorum.

Bu sporda hangi başarıyı elde etmek seni çok mutlu eder?

Yelken sporunda Olimpiyatlar bu işin en elit yarışlarıdır. Ve olimpiyatlarda altın madalya kazanmak her sporcu gibi benim de hayalim ve motivasyon kaynağım.

Bu yolu izlemek isteyen arkadaşlara branşın hakkında tavsiyeler verebilir misin?

Yelken branşında da her branşda olduğu gibi her konuda disiplinli olunmalı beslenme düzeni ve antrenman programı bu spora göre tasarlanmalı ve harfiyen uygulanmalı. Yeni başlayacak arkadaşlara tavsiyem bu sporda öğrenirken devamlı olarak düşünülüp kalkılıyor ve düşmeden de öğrenilmiyor; bu yüzden hata yapmaktan çekinmeyin.

Hiç ağır bir sakatlık yaşadın mı?

Bizim branşımız bir hayli fiziksel dayanıklılığın yanında yüksek mobilite de isteyen bir branş olduğu için sakatlıklar çok yaygın olmakta. Ben olimpiyatlara hazırlanırken iki dizimdeki çapraz bağlarımı ve menisküsümü yırttım. Düzenli fizyoterapi desteği ve dikkatli bir şekilde antrenmanlarıma devam ederek toparlandım ve bu yıl maalesef antrenman sırasında baş parmağım kırıldı. Şu anda daha iyi durumdayım. Sporda şanssızlıklar ne kadar olsa da sakatlıkların önüne geçmek için düzenli esneme ve küçük kas gruplarının kuvvetlendirilmesinin çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Oğuzhan Sarıtaş: “Memur” ve “maaşlı çalışan” Algısı Bu Topluma Çok Zarar Veriyor

İrfan Çınar: Merhaba Oğuzhan, söyleşi teklifimizi kabul ettiğin için çok teşekkürler. Öncelikle seni biraz tanıyabilir miyiz?

Oğuzhan Sarıtaş: 1994 yılında Giresun’da doğdum. Üniversiteye kadar orada okudum, daha sonra üniversite eğitimim için İzmir’e taşındım ve İzmir Ekonomi Üniversitesi, Yazılım Mühendisliği Bölümü’nden mezun oldum. Aynı zamanda Anadolu Üniversitesi, İşletme Bölümü mezunuyum. Yüksek lisansımı ise Ege Üniversitesi’nde Bilgi Teknolojileri ve İnternet Güvenliği üzerine yapıyorum. Evliyim ve İzmir’de yaşıyorum.

Geleceğe dair temel bir soruna odaklanan Car4Future isimli bir girişiminiz var. Bize Car4Future’dan bahsedebilir misiniz?

Car4Future ilk olarak şarj ünitesi bilgisini haritada gösteren mobil uygulama olarak başladı. Daha sonrasında süreç içerisinde elektrikli araç sürücülerinden oluşturduğumuz personalarla pivot ettik ve bugünkü durumuna kadar getirdik. Car4Future, elektrikli araç sahibi şirketler için bir enerji paylaşım ağı yazılımı. Araçtan araca, araçtan üniteye ve ünitelerden araca enerji transfer donanımları geliştiriyoruz.

Blok zincir teknolojilerinden de yararlanıyorsunuz. Girişiminizde yapay zekâ gibi diğer yeni teknolojilere odaklanmayı düşünüyor musunuz?

Car4Future’da blok zinciri teknolojisini sadakat programlarında kullanıyoruz. Akıllı kontrat ve kripto para aracılığıyla uygulama içerisinde ödeme yapılması ve sadakat programı işletilebilmesi için gerekli altyapı imkânını sunuyoruz.

Oğuzhan Sarıtaş / Car4Future, Kurucu Ortak

C4R
Car4Future

Girişiminizin enerji dönüşümü boyutu var. Hem biraz ondan bahsetmeni hem de yeşil enerjinin yeni teknolojilere entegrasyonu hakkında neler düşündüğünü paylaşabilir misiniz?

Yazılım tarafında enerji faaliyetlerinin ticari olarak kullanılabilmesine ve yönetilmesine imkân sağlıyoruz.

Donanım tarafındaysa iki farklı enerji içeriğinin birbirleri arasında enerji transfer edebilmelerine olanak sağlıyoruz. Her iki ürün grubunda da enerji dönüşümü teşvik edilirken, enerji dönüşümü imkânı da sağlanabilmektedir

Üniversite öğrencisiyken girişime odaklanmanın avantajları neler sence?

Öğrenciyken riskleriniz daha düşük oluyor ve hata yapma imkânınız girişimcilikle buluşunca hızlı bir deneyimden ve tecrübeden geçiyorsunuz. Yaş ilerlediğinde ve yaşam koşulları değiştiğinde girişimcilik öğrencilik zamanındaki gibi çok boyutlu değerlendirilemiyor. Bu yüzden her üniversite öğrencisinin kendi bölüm ve imkanları dahilinde girişimciliği değerlendirmelerini öneriyoruz.

Peki dezavantajlar? Süreçte yaşadığın sorunlar oldu mu?

Dezavantaj olarak değerlendirmeyelim, çünkü öğrencilik dönemlerinde hayata karşı riskler büyük ve geri dönülmez aşamada olmuyor. Bu yüzden de girişimciliğe adım atılabilir. Girişimci, hata yaparak ve öğrenerek yaşamının en verimli zamanlarını daha önceki deneyimleri ve tecrübelerine göre şekillendirebilir. Bu, öğrencilikte yapılırsa en verimli noktasına ulaşır. Sorunlar ise kişiden kişiye göre değişir ancak, genç olmanın ve öğrenci olmanın getirdiği toplumdaki yaklaşımdan dolayı tecrübesiz ve deneyimsiz insanların bakışı olabiliyor. Ancak şu unutuluyor; bugün teknoloji bilgiye erişimi hiç olmadığı kadar kolay hale getirdi. Bu durumda da insanın kendini yetiştirmesi için 70'li yaşlar yerine 30'lu yaşlarda da olabilir.

Üniversite öğrencilerinden oluşan bir ekipte olmak nasıldı? Neler hissettin, zorlandın mı yoksa her şey harika mıydı?

En önemli avantaj aynı yaş grubunda arkadaşlarımla birlikte yürümek oldu.

Çünkü inanın babanızla aranızda 10 kat fark varken, dedenizle 100 kat fark oluşmaya başladı. Bu durum kendi çocuklarımızla da üstel bir şekilde artacak. Çünkü teknolojiyle doğan gençler daha yetkin ve öğrenmeleri de hızlı olabiliyor. Bu hem avantaj oluşturuyor hem de bazı riskler barındırıyor. Örneğin, genç olmanın verdiği toylukla verilen riskli kararlar hayatınızı etkileyecek sonuçlara da gidebiliyor. Bu noktada gençlere dengeli olmalarının ve hayatlarında deneyimli, tecrübeli kişilerin söylediklerine kulak verirken aynı zamanda kendi düzenlerini dengelemelerini öneriyorum. Şahsen bu konuda çok fazla fayda sağladım.

Okul ve ders konusunda da çok güçlü mücadeleleri olacak. Hem derslerin yoğunluğu hem de öğretmenlerin bakış açısı çok önemli. Sizi destekleyen öğretmenlerinizle olduğu kadar, girişimcilik faaliyetlerinize mesafeli yaklaşan öğretmenlere karşı da ilişkileri dengeli yürütmek gerekiyor. Toplum algısından bahsetmemiz gerekirse, "memur" ve "maaşlı çalışan" algısı bu topluma çok zarar verdiğini söyleyebilirim. Bu algının kırılması da yine gençlerimizin istekli, arzulu ve cesaretli olmasıyla zaman içerisinde değişecektir.

“ Girişimci olmanız şart değil, bu deneyimle olabilecek bir durum. ”

Girişimciliği üniversite öğrenciliğiyle birlikte sürdürmek isteyen öğrencilere ne önerirsin?

Daha önce bahsettiklerime ek olarak, hayatınızda değişim risklerinin en az olduğu bu dönemleri verimli geçirmenizi öneririm. İlk olarak bir girişimci olmanız şart değil, bu da deneyimle olabilecek durum. Öncelikle ilgi ve mesleğinize uygun bir girişimde stajyer ya da ekip üyesi olarak görev yapabilir veya ücretsiz çalışmaya başlayabilirsiniz.

Geriye dönüp girişimci öğrencilik sürecinden bir şeyi değiştirmek istesen neyi farklı yapmak isterdin? Neden?

Bu konuda keşkelerim yok. Hiçbir şekilde ailemin desteğini almadan öğrencilik hayatımdan iki şirketle mezun oldum. Sıfırdan bire giderken gerekli tüm çabayı gösterdiğimi düşünüyorum. Yalnız bu süreçte bazı kişi ve kurumlara çok fazla anlam ve değer yüklemem gerekiyor. Çünkü aşamaları geçtiğinizde anlıyorsunuz ki o aşama ve o seviyede yaşamanız gerekenler var. Diğer aşamalara ancak öncekileri deneyimleyerek geçiyorsunuz.

Gelecekte bir üniversite hayal edelim: Bu üniversiteye öğrencilerin girişimcilik becerilerini geliştirmesi için ne önerirsin?

Öncelikle girişimcilik veya girişimci özellikleri bir kitap veya okutulacak ders değildir. Bu, sadece deneyim ve tecrübe aktarımı olarak yapılabilir. Ancak üniversitelere önerim; girişimcilere daha fazla yer, imkân ve fırsat tanıyarak kendilerini geliştirmelerine ortam yaratmak olabilir. Burada anlatmak istediğim fiziksel imkanlardan ziyade etki odaklı işler olmalıdır.

Son olarak eklemek istediklerin?

Herkes girişimci olmak zorunda değil, iyi çalışanlara ve kariyeri güçlü insanlara da ihtiyacımız var. Ancak burada öğrenciliği verimli değerlendirip, kariyerinizi doğru şekillendirebilirsiniz. İyi bir ekip arkadaşı, iyi bir mühendis veya iyi bir muhasebeci olurken siz aslında girişimciliğin birçok katmanını da aşmış oluyorsunuz.

NEO PR

"YENİ NESİL AJANS"

info@neopr.agency

0554 544 3541

YAPAY ZEKA DESTEKLİ KAMPANYA | WEB TASARIM | KURUMSAL MENTORLUK

SOSYAL MEDYA YÖNETİMİ | KURUMSAL KİMLİK TASARIM | NÖROMARKETİNG

İrfan ÇINAR

İşletme (MBA) / NEO PR, Kurucu

ChatGPT ile Üniversiteler Tarih mi Olacak?

Chat GPT, kodlama ve içerik üretimi gibi sektörlerinin gündemine bomba gibi düşerken, akademik dünyaya da birçok soruyu beraberinde getirdi. O sorulardan en önemlisi "Yapay zekâ üniversiteleri yok mu edecek?" oldu. Soruya cevap aramadan önce, Chat GPT'ye yakında bakalım.

ChatGPT nedir?

Yapay zekâ dünyasının gündemindeki bir numara Chat GPT, OpenAI tarafından geliştirilen insan benzeri metinler üretebilmek için derin öğrenmeyi kullanan bir sohbet botu. Daha açık ifadeyle bu sohbet botu, karmaşık kodlardan, SEO uyumlu içerik yazmaktan tutun da metin içi referanslı akademik metin yazabilmeye kadar birçok yazıyı saniyeler içinde yazabiliyor. Durumun ciddiyeti o kadar büyük ki, 2019'daki bir söyleşide sorulan "Yapay zekadan nasıl para kazanacaksınız?" sorusuna "Şu an bilmiyoruz, geliştirince yapay zekaya soracağız" diye cevap verdi.

Üniversiteleri tehdit mi ediyor?

Ağırlıklı olarak tüm kademelerdeki üniversite öğrencilerinin saniyeler içinde karmaşık ödevleri, projeleri hatta sınavları yapabilmesi üzerinde duruluyor. Teknik olarak yazılım mühendisliği, finans ve matematik gibi teknik bölümler için bile kısa sürede görevlerin yapılması mümkün. Bu da doğal olarak endişelerin ana kaynağını oluşturuyor ve üniversiteler için potansiyel bir tehdit teşkil ediyor. Sadece öğrenciler için bile düşünüldüğünde yapay zekanın getireceği akademi gelecekte karşılaşılmaması neredeyse kesin olan sorunlar için çözüm bulmak zorunda gibi görünüyor.

Etik sorunlar

Günümüzde öğrencilerin üniversitedeki ödevlerine, projelerine yönelik başvurdukları birçok araç var. Neresinden bakılırsa bakılsın etik olmayan bu araçlar çalışmaların özgünlüğüne dair önemli sorular doğuruyor. Öğrenciler dahi doğru olmayan bir şey yaptıklarının gayet farkındalar. İster yapay zekâ ile ister diğer araçlarla üniversitelerin etik sorunlarla ilk kez karşılaşmıyor olmaları içimizi rahatlatması gereken bir durum.

Yapay zekanın sunduğu yeni para kazanma yolları ise insan sağlığı, emeğin değersizleşmesi gibi etik sorunları gündemimize getiriyor. Sağlık alanında herhangi bir eğitim ve deneyim sahibi olmadan bir hizmet sunmayı düşündüğümüzde sorunlar düşündüğümüzden daha ciddi olabilir.

Üniversiteye ihtiyaç kalmayacak mı?

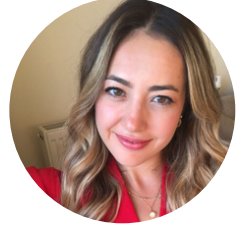
Genel olarak yapay zekâ, özel olarak ChatGPT insanlar için yoğun çaba sarf ederek elde edilen deneyimlerin birkaç tuşla elde edilmesini sağlıyor. Örneğin, ChatGPT ile hiçbir üniversitenin diyetisyenlik bölümünü bitirmeden bir diyet programı oluşturabilmek mümkün. Üstelik bunu öğün, protein, kalori gibi spesifik değerleri girerek yapabilirsiniz. Peki üniversiteye gitmeden kolayca para kazanabiliyorsak neden üniversiteye gidelim? Soru sert olabilir ancak aynı sorunun internetin ilk zamanlarında sorulduğu da hatırlanmalıdır. Kaldı ki biraz daha zaman harcayarak bu bilgileri internet üzerinden toplayabilmek de halen mümkün. Bugün internet imkanları ile akademi çok daha güçlü bir altyapıyla öğrenci yetiştirmeye devam ediyor.

Üniversiteler için yeni imkanlar

Üniversiteler yıllardır intihal (plagiarism) için birçok soruna çözüm bulabildi. Geliştirilen yeni yollar her zaman muhtemel yeni soruları da cevapladı. Akademik yazıların özgünlüğünü kontrol eden sistemler geliştirildiği gibi üniversitelerin bugün birçok sektörden firma ile yakın temas kurarak yeni iş yapabilme imkanları sağladığı bir gerçek.

Akademi dünyasının önüne çok net gelen endişeler aslında yeni imkanların habercisi olabilir. Fütüristik bakarsak yapay zekayla hızlı düzenlemeler yapılabilir ve öğrencilerin, akademisyenlerin üzerlerindeki yükü azaltılarak mesleki anlamda emek kayıpları önlenabilir. Yapay zekâ destekli akıllı saatimize gelen bir bildirimle bütün hayatımızı daha kolay düzenleyebiliriz.

Sonuç olarak, öyle görünüyor ki gelecekteki yeni dünyamızda yapay zeka ile üniversiteler kendilerini yenilemeye devam edeceklerdir.

İrem Duman

Lojistik Yönetimi Tezli Yüksek Lisans

Sporda İnovasyon

Teknoloji kelimesini eski Yunanca'daki "techne" kökünden türetildiği ve sanat, beceri anlamına geldiği bilinmekte. Günümüzde ise teknolojik gelişmeleri mevcut bilgi birikimiyle birleştirip hayatımızı kolaylaştırmak için kullanıyoruz. Hepimizin de aşına olduğu birçok teknolojik gelişme hayatımıza entegre olmuş durumda. Wi-Fi, Bluetooth, GPRS, GSM, 4G, 4.5G, 5G ve LTE, internet, siber sistemler, bulut teknolojisi, artırılmış gerçeklik, otonom robotlar ve katmanlı üretim-3D yazıcılarını bu duruma örnek olarak verebiliriz.

Gelişen teknolojinin etkileri spor ve sporla ilgili her bir branşta gözlenmekte. Kovid-19 ile beraber özellikle son yıllarda, sporcular başta olmak üzere neredeyse hepimiz bir akıllı bilekliği var. Bu sayede anlık olarak vücut değerlerimizi, süreyi nasıl kullandığımızı, içinde bulunduğumuz aktivitenin düzeyini, ilerlemesini ve sonuçlarını takip edebiliyoruz. Bununla beraber, üst düzey profesyonel sporcuların son yıllarda fazlaca tercih ettiği sanal gerçeklik uygulamaları ve harekete duyarlı sensörler sayesinde hem sakatlıkların hem de ihtiyaca yönelik kas gruplarının çalıştırılmasıyla efor ve zaman kaybının önüne geçilebilmekte.

Sporda kullanılan bir başka teknoloji ise artırılmış gerçeklik. Özellikle boks, bisiklet, eskrim, taekwondo gibi aktif sporlarda artırılmış gerçeklik sayesinde müsabaka ortamı oluşturarak sporcular gerçek yarışma anına tam olarak hazırlanabilmekte, böylelikle yarış sırasındaki stres seviyesi düşürülüp, performans iyileştirilmesi sağlanabilmektedir.

Sağlıklı yaşam için yaptığımız günlük spor aktivitelerinde kullandığımız giysi ve ekipmanlarda ise nano teknoloji kullanılmaktadır. Çoğu spor tekstil ürünü performans arttırmaya yönelik tasarlanır ve bizlerde bu ürünleri günlük spor aktivitelerimizde tercih ederek daha konforlu bir spor deneyimi yaşayabiliriz. Ayrıca, spor ve spor salonu mühendisliği olarak adlandırılan çalışan mühendisler, bu merkezlerdeki spor yiyecekleri ve içeceklerini ve spor tesisini tasarlarken de teknolojiyi yoğun olarak kullanmaktalar.

Bunlara ek olarak, dünyanın neresinde olursa olsun herhangi bir branştan spor müsabakasını istediğimiz an canlı olarak izleyebiliriz. Kablosuz yayın sistemlerinin gelişimi, televizyon ve internet yayınlarının erişilebilirliği spora ulaşımı önemli ölçüde arttırdı. Her nerede olursak olalım, teknoloji sayesinde müsabaka anındaki heyecan ve coşkuyu tecrübe edebilme imkânına sahibiz.

Söz ettiğimiz örneklerden de hareketle artık spor ve inovasyonun iç içe geçtiğini söylemek mümkün. Bedenin makine olarak tasvirine odaklı felsefi geleneği benimseyerek, beyin-bilgisayar arayüzlerinin geliştirilmesi çağımızdaki çarpıcı gelişmelerden biri. Ayrıca, makinelere kazandırılan yapay sinir ağları gibi "bedensel" özelliklerin makine kontrolünde kullanılması, makine-beden eşitliğine güçlü bir kanıt sunmakta. Fakat, insan vücudunun bu denli makina odaklı olmasının veya yeni teknolojinin içine geçmiş olmasının da sporcuların özellikle konfor alanında fazla kalıp, gelişimden mahrum kalmasına sebep olabileceğinin atlamamak gerekir.

Geleceğin Katili: "Yapay Zeka"

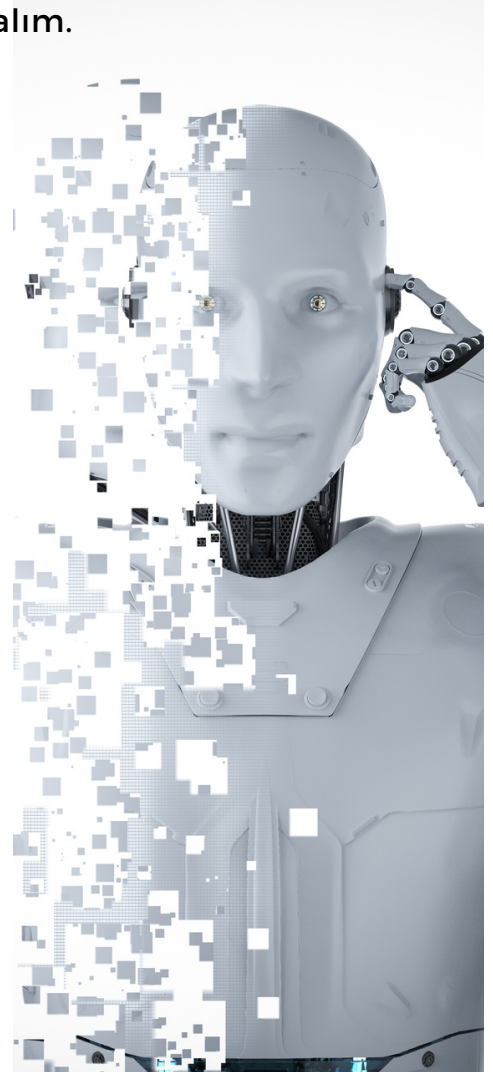
Ezgi Ağbayır

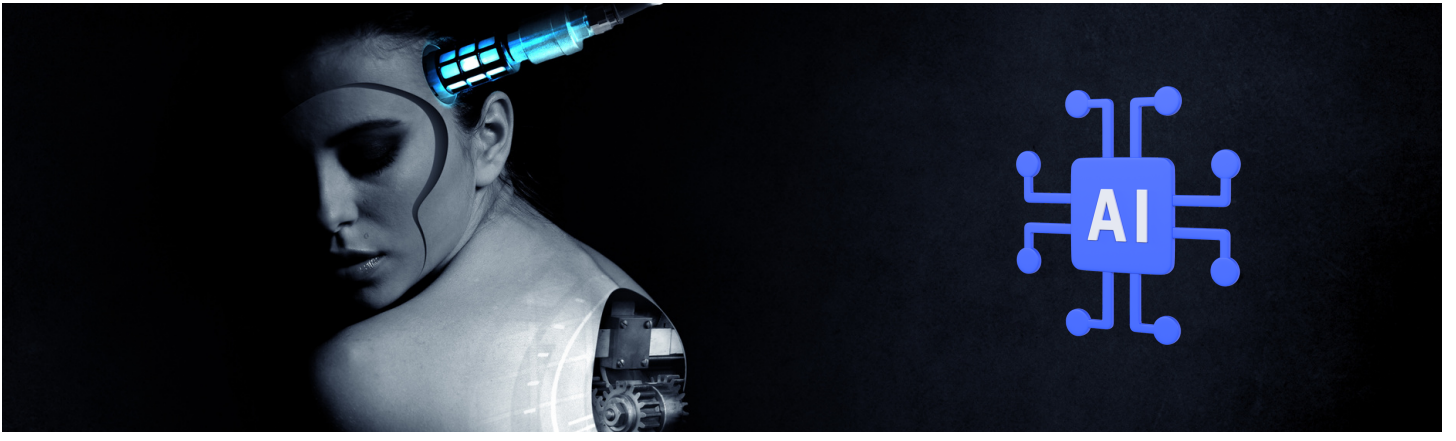
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler,
Hukuk (ÇAP), Lisans Öğrencisi

İnsanlık tarihi; yeryüzüne merhaba dediği günden başlayarak günümüze kadar uzanan süreçte, yeni gelişmeler ile karşı karşıya kalmış ve buna karşılık tarihsel süreç içerisinde insanlığın ihtiyaç tanımları ve dolayısıyla ihtiyaçları bu gelişmelere bağlı olarak değişime uğramıştır. Yüzyıllardır, insanlığın ortaya çıkardığı en büyük gelişmeler arasında ilk sırayı 'ateşin bulunması' alırken ikinci sırayı ise bugünün dünyasında hızla gelişen, teknolojik ve bilimsel gelişmelerin sonucu ortaya çıkan ve yeni bir çağın açılmasına olanak tanıyan 'Yapay Zeka' yer almaktadır. Her ne kadar insanlık, yapay zekayı sadece 'robot' olarak düşünse de aslında yapay zeka bundan çok daha fazlasıdır. Örneğin, evlerimizde ve hatta ceplerimizdeki birçok elektronik cihaz, yapay zekâ ile donatılmış durumdadır. Üstelik yapay zekâ hayatımıza bir virüs gibi hızla yayılmaya da devam etmektedir. Ancak insanın hayatını bu denli kolaylaştıran yapay zeka, insanlığın sonunu da getirebilir mi? İnsanlık, gelecekte kendi kazdığı kuyuya düşebilir mi? Bu sorulara yanıt verebilmek için gelin yapay zekanın biz insanlar için yaratabileceği tehlikelere göz atalım.

İnsansız savaşlar bizi bekliyor

Ülkeler arası rekabetin de etkisiyle yapay zekânın askeri amaçlarla kullanımı her geçen gün daha da artmaktadır. Yapay zekânın saldırı ve savunma sistemlerinde kullanılmasıyla birlikte sınırların ortadan kalktığı ve insanların dahil olmadığı savaşlar, yakın geleceğimizin sorunlarından biri olabilir. Vicdan ve etik gibi değerlere sahip olmayan bu robotlar, kendisine emir verildiği takdirde birçok insanı duygulardan soyutlanmış bir şekilde öldürebilme potansiyeline sahiptir. Bu sebeple ileride milyonlarca insanın ölümüne şahit olabiliriz. Diğer bir tehlike ise yapay zekayla donatılmış savaş araçlarının kötü kişilerin eline geçme ihtimalidir. Örneğin bu araçların herhangi bir terör örgütünün veya devlet dışı aktörün eline geçtiğini düşünelim, kanaatimizce olacakları siz değerli okuyucularımız tahmin edebilirsiniz. Örneğin, bir gün rastgele bir sokakta dolaşırken hiç beklemediğiniz bir anda havada uçan araçlardan biri yaşamınıza sorgusuz sualsiz son verebilir veya üniversitede dersinizi dinlerken bu araçlar dersinizi basıp size gövde gösterisinde bulunabilir.

İnsanlık özel hayata veda edebilir

Yapay zekâ teknolojisi, çok yönlü bir karakteristiğe sahip olduğu için tüm teknolojiye hâkim olabilir. Örneğin, bir yandan internette tüm bilgilerinize hâkim olabilirken, diğer yandan ise kameralardan sizi görebilir veya sizi takip edebilir. Buraya kadar sizlere saydığım tüm bu etmenlerle bile özel hayatın gizliliğinin kalmadığını anlayabilirsiniz. Microsoft'un başkanı Brad Smith'in dediği gibi "Dünya yavaş yavaş 1984 romanındaki hayata benzemekte. Eğer önlem alınmazsa çok daha vahim sonuçlar ortaya çıkabilir." Romanda, her şeyin Devlet tarafından kontrol edildiği bir yönetim modelinden bahsedilmektedir. Yapay zekâyâ sahip bir ülke, bir şirket ya da bir grup düşünün. Bu kişiler istediği bilgiye çok kolay bir şekilde erişebilecektir. Herhangi bir grubun, böyle bir güce sahip olması kanaatimizce çok büyük tehlikelere yol açacaktır. Örneğin; bu teknoloji kötü kişilerin ellerine ulaştığı takdirde, sizin bilgilerinizi kullanarak diğer insanlar dolandırılabilir veya siz belli başlı kayıplarla karşı karşıya kalabilirsiniz.

Her An Sahte Ses Kayıtları ve Videolarla Karşı Karşıya Kalabilirsiniz:

Yapay zekanın tehlikeli özelliklerinden biri, sahte ses ve video üretebiliyor olmasıdır. Birkaç dakikalık konuşma ve ses kaydını inceledikten sonra, yapay zeka tarafından, ilgili hedefin sesinin nasıl taklit edilebildiği, insanların görüntülerinin nasıl değiştirilebildiği daha önce ortaya konmuştur. Bu da bazı durumlarda toplumsal felaketlere sebep olabilir. Örneğin, sahte bir ses kaydı ile bir ülke söylemediği bir şey hakkında diğer Devletlerce sorumlu tutulabilir. Bu durum Devletler arasında gerilimin yaşanmasına ve istikrarsızlığın ortaya çıkmasına zemin hazırlayabilir.

İşsizlik hayatın kabusu olabilir

Günümüz dünya ekonomik sisteminin gereksinimi olan makineler, biz insanların yapacağı her işi yapabilme potansiyeline sahiptir. Yapay zekanın gelişimiyle birlikte, makinelerin iş yapma kapasitesi ve üretkenliği daha da artmıştır. Bu nedenle işverenler üretimi arttırmak için makine kullanımına daha fazla ağırlık vermiştir. Bu durumda aklımıza şu soru gelmektedir: 'Yapay zekâyâ donatılmış bu makineler her işi yaparsa, ileride insanlar ne yapacak? İşverenler insan işçi alımına son mu verecek?' Bu sorulara verilecek cevaplar, yakın gelecekte insanların işsizlikle karşı karşıya kalacağına habercisi olabilir.

Sonuç olarak insanlık kendi fişini yine kendisi çekebilir.

“Migrants as dissonant harmony-seekers and migrant life in a “foam””

(2022) Journal of Global Mobility, The Home of Expatriate Management Research.

**PROF. DR. BURCU GÜNERİ
ÇANGARLI**
İŞLETME FAKÜLTESİ DEKANI

The University West Of England'dan Selen Kars-Ünlüoğlu, Open University'den Öznur Yurt ve İzmir Ekonomi Üniversitesi'nden Mehmet Genç'er'le birlikte yürüttüğümüz araştırmamızda Türkiye'den Londra'nın Richmond bölgesine göçen bir grup “yeni orta sınıf” mensubunun, neden göç ettikleri ve nasıl uyum sağladıklarını inceledik.

Yeni orta sınıf, ünlü sosyolog Çağlar Keyder'e göre genç, şehirli, eğitilmiş, yabancı dil bilen, yetkin profesyonellerden oluşan, uzmanlıkları sayesinde dünyanın her yerinde pek çok iş bulabilecekleri için iş verenlerine çok da bağımlı olmayan grubu tanımlar. 1990'lardan itibaren bu sınıf tüm dünyada, ama özellikle gelişmekte olan ülkelerde, ekonomik büyümenin etkisiyle belirgin hale gelmiştir.

Araştırma bulgularımız, Richmond'da yeni hayatına başlamış olan 18 yeni orta sınıf göçmenle yaptığımız derinlemesine mülakatlara ve Facebook üzerinden oluşturulmuş göçmen sayfalarındaki paylaşımların incelenmesine dayanmaktadır. Dikkatimizi çeken ilk bulgu, bu sınıfın uyum arayışına dair olduğudur. Değerleri, yaşam tarzları ve düşünce yapısı olarak kendileriyle benzer olduklarını düşündükleri insanların arasında yaşamak, onların uyum tanımıdır. Katılımcılar, mülakatlarda; özellikle Gezi protestoları ve 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında gelişen sosyo-politik iklimde kendilerini ifade edemediklerini, güvende hissetmediklerini ve aidiyet duygularının zedenlendiğini belirttiler. Zaten kendileri gibi Londra, Richmond'a gelmeseler de, pek çok arkadaşlarının farklı ülkelere göç ettiğini, Türkiye'de aile büyükleri hariç pek de sosyal bağları kalmadığını söylediler. “Artık orada öyle bir ülke yok”, “kimse kalmadı ki” gibi söylemlerle, memleket özlemini nostaljik bir ifadeyle dile getirdiler. Mevcut Türk toplumuna ait olmadıkları, azınlık gibi kaldıkları inancı, onları geleneksel tanımla azınlık olacakları yeni bir ülkeye göç etmeye itti.

Richmond bölgesini, oradaki insanları anlatırken; “Aynı bizim gibi, nazik, eğitilmiş, kurallara saygısı olan insanlar” olarak tanımlıyorlar. Azınlık tanımlarında dil, din, etnik köken gibi doğuştan gelen kriterleri değil de, yaşam tarzı, değerler, düşünce yapısı gibi sonradan edinilen özellikleri kullanıyorlar. Maddi olarak refah düzeyleri düşse de (küçük, kira evlerde oturuyor, temizlik, çocuk bakımı gibi konularda Türkiye’de aldıkları desteği alamıyorlar), hayatlarını uyum içinde, mutlu ve huzurlu olarak tarif ediyorlar.

Göçü yaşayış şekillerinde sosyal medya araçlarının etkisi büyük. Richmond’da daha göç etmeden Facebook aracılığıyla onlardan önce göç etmiş Türklere ulaşmışlar. Pek çok bilgiyi edinmişler, kendilerine sosyal bir çevre dahi yaratmışlar. Tüm bunlar, günümüzün dünyasında fiziksel olarak göç etmeden kafaca göç edilebileceğini gösteriyor. Göçün ilk zamanlarında dayanışma için kurulan Facebook gruplarında aktif olsalar da, bu gruplar bir süre sonra yerini küçük, kapalı Whatsapp gruplarına bırakıyor. Zaban’ın göçmen yaşamını anlatan baloncunun içindeki yaşam metaforu yerine, bu göçmenler kendilerini bir sürü iç içe geçmiş baloncuktan oluşan bir sosyal yapı, adeta sabun köpüğü içinde sürdürüyorlar. Köpüğün içinde bazı baloncuklar patlarken (sosyal olarak onlar için önemini yitirirken), yeni baloncuklar (sosyal ağlar) oluşuyor.

Araştırma teknolojisinin gelişmesi ve yükselen anlam arayışıyla birlikte göçün değişen haline ışık tutarken, bu bulguların Türkiye ekonomisi için son derece önemli olan yeni orta sınıfı içeri de tutabilmek için neler yapılması gerektiğini de ortaya koyuyor.

“Between Crises and Fragile Stability: Türkiye–Israel Affairs” (2022)

Published in Transatlantic Policy Quarterly, Vol. 21. No: 3

**DR. ÖĞR. ÜYESİ
UMUT CAN ADISÖNMEZ**

Geçmiş yüzyıla şöyle bir göz atıldığında Türkiye–İsrail ilişkilerinin diplomatik iniş ve çıkışlar etrafında şekillendiği hemen fark edilir. Peki, ikili ilişkileri böylesine karmaşık kılan faktörler nelerdi? Tarihin bir döneminde birbirini “stratejik partner”, bir diğer döneminde “büyük tehdit” addeden bu iki ülke, nasıl oluyordu da güçlü iktisadi bağlarını ve toplumlararası ilişkilerini devam ettirebildiler? Bu sorunun kısa cevabı için ilk etapta Türkiye ve İsrail’in ulus devlet inşası dönemine inmemiz gerekiyor. İki ülke de uzun yıllara yayılan kronik savaşlar ve çatışmaların ardından kuruldu. Erken dönem kurucu liderlikler seküler-ulusal hatlar etrafında şekillenen bir kolektif kimlik yapımı sürecine girdiler. Bu ulus devlet inşası süreci Türkiye ve İsrail’in Batı’yla barışık dış politika oryantasyonları ile ele ele ilerledi. Bu anlamda, Türkiye İsrail’i tanıyan ilk Müslüman çoğunluklu ülke olmakla kalmadı, İsrail’in kuruluşundan kısa bir süre sonra Tel Aviv’de diplomatik misyon da açtı. Bu sıcak ilişkiler 60’lar (bkz: “Kıbrıs Sorunu”) ve 70’ler (bkz: “Filistin Sorunu”) boyunca kesintiye uğrasa da Soğuk Savaş’ın bitiminden sonra ikili ilişkilerin tekrar ivme kazandığını söylememiz mümkün.

Türkiye–İsrail ilişkilerinde 21. yüzyıl’ın görece daha karmaşık başladığının altını çizmeliyiz. Bu noktada iki gözlem yapılabilir: Birincisi, ikili ilişkiler Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde dalgalı bir çizgide seyretti. Bu inişleri ve çıkışları takip eden okuyucular bazı kritik dönüm noktalarını hatırlayacaklardır, örneğin “Davos Krizi” (2009) ve “Mavi Marmara Krizi” (2010). İkincisi, tüm bu siyasi çekişmelere rağmen iki ülkenin dış ticaret hacimleri –yıl yıl değişiklik göstermekle beraber– artış ivmesi gösterdi. Türkiye–İsrail ilişkilerinin Arap Baharı’ndan da olumsuz etkilendiğini söyleyebiliriz.

Ortadoğu'da yaşanan bu türbülanslı dönem iki ülkenin de güvenlik eksenli politikaları ön plana çıkarmasıyla sonuçlandı. Bu durum bir dizi kaçırılmış fırsatı beraberinde getirirse de (örneğin, Doğu Akdeniz'de gaz aramaları) son bir kaç yıldır Türkiye-İsrail ilişkilerinde yeni bir döneme giriyoruz.

Türkiye-İsrail ilişkilerinde 21. yüzyıl'ın görece daha karmaşık başladığının altını çizmeliyiz. Bu noktada iki gözlem yapılabilir: Birincisi, ikili ilişkiler Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde dalgalı bir çizgide seyretti. Bu inişleri ve çıkışları takip eden okuyucular bazı kritik dönüm noktalarını hatırlayacaklardır, örneğin "Davos Krizi" (2009) ve "Mavi Marmara Krizi" (2010). İkincisi, tüm bu siyasi çekişmelere rağmen iki ülkenin dış ticaret hacimleri -yıl yıl değişiklik göstermekle beraber- artış ivmesi gösterdi. Türkiye-İsrail ilişkilerinin Arap Baharı'ndan da olumsuz etkilendiğini söyleyebiliriz. Ortadoğu'da yaşanan bu türbülanslı dönem iki ülkenin de güvenlik eksenli politikaları ön plana çıkarmasıyla sonuçlandı. Bu durum bir dizi kaçırılmış fırsatı beraberinde getirirse de (örneğin, Doğu Akdeniz'de gaz aramaları) son bir kaç yıldır Türkiye-İsrail ilişkilerinde yeni bir döneme giriyoruz.

Askeri Harcamalar ve Toplumsal Cinsiyet İlişkisi

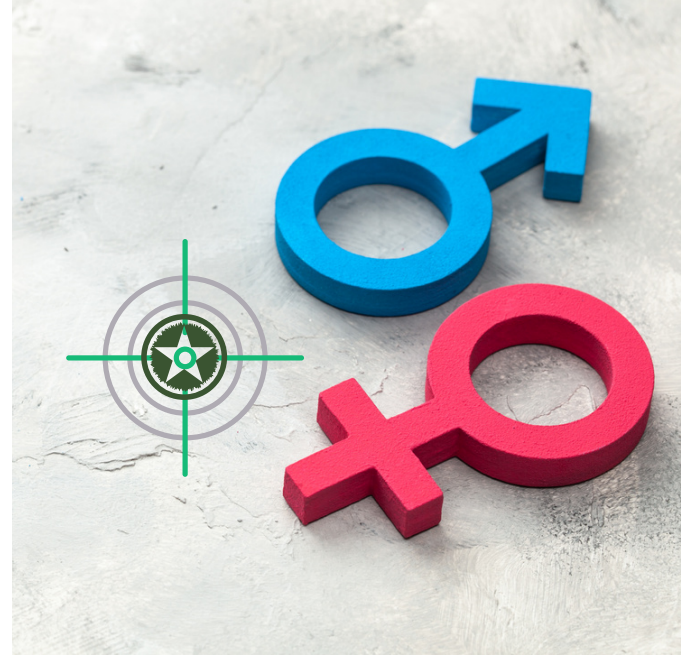
DR. ÖĞR. ÜYESİ
ADEM YAVUZ ELVEREN
EKONOMİ BÖLÜMÜ

Başlığı okuduğunuzda belki siz de bu iki konu arasında nasıl bir ilişki olabileceğini düşündünüz. 5-6 yıl öncesine kadar araştırma alanlarımdan söz ederken ben de birbirinden çok farklı iki alanda araştırma yaptığımı, askeri harcamaların ekonomi üzerindeki etkisini ve sosyal politikaların toplumsal cinsiyet boyutunu incelediğimi ifade ediyordum. Çalışma alanımı bu şekilde tanımlarken aslında bu iki konunun birbiri ile olan ilişkisini göz ardı etmekteydim. Oysa askeri harcamaların ya da genel anlamda militarizasyonun toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini nasıl etkilediği feminist sosyal bilimciler tarafından teorik düzeyde oldukça kapsamlı bir şekilde incelenmektedir. İlgili yazını okumaya başladığımda, askeri harcamaların ekonomi üzerindeki gerçek etkisinin toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin dikkate alınmadan tam olarak anlaşılamayacağını gördüm. Ancak bu yazın teorik anlamda oldukça kapsamlı olsa da, söz konusu teorik ilişkiler ampirik düzeyde yeterli ölçüde test edilmemişti. Dolayısıyla, bu kısa yazı, söz konusu bu ilişkiyi hem teorik olarak açıklamayı hem bu konuda benim bu yazına olan katkımı özetlemeyi amaçlamaktadır.

Militarizasyon toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini hem savaş hem barış zamanlarında etkilemektedir. Kadınlar savaşlarda erkekler kadar ön cephede yer almasalar da hem savaş öncesinde, hem savaş sürecinde, hem de savaş sonrasında oldukça olumsuz etkilenmektedirler. Öncelikle kadınlar ve kız çocukları cinsel şiddetin ilk hedefleri olmaktadır. Savaşın yerleşim yerlerini tahrip etmesi, erkeklerle kıyaslandığında hâlihazırda gıda, sağlık ve eğitim gibi temel ihtiyaçlara erişimde dezavantajlı olan kadınların koşullarını daha da zorlaştırmaktadır. Militarizasyon, barış zamanlarında da toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini özel ve kamusal alanda derinleştirmektedir. Militarizasyon, özel alanda erkek lehine olan toplumsal cinsiyet ilişkilerinin kendini yeniden üretmesini sağlar. Bu bağlamda militarizasyon ve patriarka (ataerki) birbirini besleyen iki olgudur.

Militarizasyonun kamusal alandaki etkisi oldukça nettir: Çoğu kez askeri harcamalar ile sosyal harcamalar arasında bir ödünleşim (trade-off) ilişkisi mevcuttur. Yani, askeri harcamaların artmasının fırsat maliyeti sosyal harcamaların kısılmasıdır. Ancak, var olan toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri nedeniyle kadınlar ve çocuklar bu sosyal harcamalara erkeklere nazaran daha bağımlıdır. Dolayısıyla askeri harcamaların artması kadınlara görece daha çok fayda sağlayan sosyal harcamaların azalması, bir diğer ifadeyle toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin sürdürülmesi anlamına gelir.

Bu çerçevede ben şu sorunun cevabını bulmak istedim: Peki, biz bu ilişkileri -en azından bir kısmını- ampirik olarak test edebilir miyiz? Bir diğer ifadeyle, askeri harcamaların artması toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin artmasına yol açıyor mu? Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN WOMEN) de bu soru ile ilgilenmekteydi çünkü askeri harcamaların azaltılması bağlamında bu ilişkinin net bir şekilde ortaya konulması oldukça önemliydi. Dolayısıyla, zaten araştırmayı düşündüğüm bu konuyu doğrudan politika yapıcılara ulaşmama olanak sağlayan Birleşmiş Milletler için yapmış olmak çalışmayı daha değerli kıldı. 1990-2017 dönemi için 133 ülkenin yıllık verisini farklı ekonometrik yöntemlerle analiz ettiğim bu çalışmada söz konusu ilişkinin ülke gruplarından, oluşturulan modellerden ve seçilen değişkenlerden bağımsız olarak çok net bir şekilde geçerli olduğunu gördüm. Bir diğer ifadeyle, savaş, çatışma ve yüksek askeri harcamalar ile toplumsal cinsiyet eşitsizliği arasında oldukça anlamlı bir bağıntı bulunmaktadır. Bu sonuçlar askeri harcamaların birçok yıkıcı etkisi yanında toplumsal cinsiyet eşitsizliğini artırarak da bizi yaşanabilir bir dünyadan uzaklaştırdığını göstermektedir.

Spor Atlarının Karayolu Taşımacılığındaki Riskleri

(2022). Risks in Road Transportation of Sport Horses: the Case of Turkey. *Journal of Transportation and Logistics*, 7(1), 19-35.

**ELNAZ TAGHİZADEH
ALAMDARI**

**PROF. DR. BENGÜ SEVİL
OFLAÇ**

DOÇ. DR. AYSU GÖÇER

Başlığı okuduğunuzda belki siz de bu iki konu arasında nasıl bir ilişki olabileceğini düşündünüz. 5-6 yıl öncesine kadar araştırma alanlarımdan söz ederken ben de birbirinden çok farklı iki alanda araştırma yaptığımı, askeri harcamaların ekonomi üzerindeki etkisini ve sosyal politikaların toplumsal cinsiyet boyutunu incelediğimi ifade ediyordum. Çalışma alanımı bu şekilde tanımlarken aslında bu iki konunun birbiri ile olan ilişkisini göz ardı etmekteydim. Oysa askeri harcamaların ya da genel anlamda militarizasyonun toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini nasıl etkilediği feminist sosyal bilimciler tarafından teorik düzeyde oldukça kapsamlı bir şekilde incelenmektedir. İlgili yazını okumaya başladığımda, askeri harcamaların ekonomi üzerindeki gerçek etkisinin toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin dikkate alınmadan tam olarak anlaşılamayacağını gördüm. Ancak bu yazın teorik anlamda oldukça kapsamlı olsa da, söz konusu teorik ilişkiler ampirik düzeyde yeterli ölçüde test edilmemişti. Dolayısıyla, bu kısa yazı, söz konusu bu ilişkiyi hem teorik olarak açıklamayı hem bu konuda benim bu yazına olan katkımı özetlemeyi amaçlamaktadır.

Yaptığımız araştırmada, mevcut çalışmalardan farklı olarak, karayolu ile at taşımanın risklerini, taşımacılığının tüm aşamalarını (planlama, yükleme, seyahat ve boşaltma) ele alarak kapsamlı bir bakış açısı ile ortaya koyduk. Topladığımız veriler doğrultusunda, karayolu at taşımacılığında çalışan uzmanlığı, sigorta düzenlemesi, at sağlığı ve güvenliği, sektör yeterliliği, altyapı, ulaşım planlaması ve araç tasarımı başlıkları altında yedi risk kategorisi belirledik.

Atların taşındığı treyler ve özel tasarım kamyonların iç ve dış tasarımlarından kaynaklanan riskler bulunmaktadır. Özellikle Türkiye'deki çoğu treylerin standartlara uygun olmadığı görülmektedir. Araçların temizliği ve dezenfeksiyonu diğer önemli konulardan biridir. Ayrıca, yolda veterinerlik hizmetine erişim önemli bir husus olsa da finansal nedenlerden dolayı çoğu taşıyıcının önerilen politikaları uygulamadığı ve ne yazık ki bazı at sahiplerinin bu gerekliliğin farkında bile olmadığı belirlenmiştir. Ayrıca çiftliklerde rampaların yetersiz olması veya mevcut olmaması gibi alt yapı problemleri nakliyenin yükleme ve boşaltma aşamalarında yaralanmalara neden olabilmektedir. Bunlara ek olarak, sürücülerin uzmanlıkları, eğitim ve sertifikasyon testleri ile artırılmalıdır. Ayrıca, Türkiye'de atların dinlenme saatleri ve dinlenme alanları ile ilgili birçok sorun olduğu görülmektedir. Halbuki uygun rota planlaması ve zaman çizelgesi, atlarda taşımacılık süresinde su kaybını, yorgunluğu ve ulaşım ile ilgili diğer hastalıkları önleyebilir. Bunun dışında, mevcut alanlarda, gerekli ekipmanlar yetersizdir ve atların boşaltma, yüklenme ve dinlenme süreçlerinde eleman eksikliği vardır. Spor atlarının taşınması için sigorta ve belgelerin olmaması Türkiye'de risk oluşturan bir diğer faktördür. Atları yüklemeyen önce doğru bir seyahat güzergahına sahip olmak ve gerekli belgeleri ve imzaları yetkili görevlilerden alarak bu belgeleri boşaltmadan sonra tasdik ettirmek çok önemlidir. Bulgular, at taşımacılığının çoğunun yetkili imzaları tam olmadan yapıldığını ortaya koymuştur. Dolayısıyla, atların karayolu ile taşınmasında belge denetiminin daha sık yapılması gerekmektedir. Elde edilen sonuçlar sektördeki sigorta sisteminde sorunlar olduğuna da işaret etmektedir. Türkiye'de hayvanlar için sigorta hizmetlerinin yetersiz olduğu ve sigorta sisteminin sınırlı teminat ve yüksek maliyet gibi sorunları çözecek doğrultuda güncellenmesi gerektiği belirlenmiştir.

Türkiye'de taşımayla ilgili hayvan refahı düzenlemeleri ve politikaları mevcut olmasına rağmen, bulgular, bu politikaların uygulanmasında ve denetlenmesinde boşluklar olduğunu ortaya çıkarmıştır. Taşımacılık düzenlemeleri ve yönetimine ilişkin daha kapsamlı bir mevzuat, belirtilen risklerin azaltılmasına veya ortadan kaldırılmasına yardımcı olabilir. Sonuçlar, Türkiye'deki spor at taşımacılığı sektörü için politika uyarlamasında daha dönüştürücü bir yaklaşımın gerekli olduğunu göstermektedir.

İzmir Ekonomi'de Öğrenci Dayanışması: Mentorluk Projesi

İzmir Ekonomi Üniversitesi, Mezunlarla İlişkiler Ofisi tarafından yürütülen proje ile mentor öğrenciler liderlik ve iletişim başta olmak üzere birçok kişisel becerilerini geliştirirken mentee öğrenciler ise üniversiteye adaptasyonlarını daha hızlı sağlayarak üniversitenin tüm imkanlarını keşfediyorlar.

Proje tamamen öğrenci odaklı

İEÜ Mezunlarla İlişkiler Ofisi Koordinatörü Özge Kulaçoğlu, özellikle kampüse yeni gelen öğrencilerin adaptasyon sürecini hızlı geçirmelerini sağlayacak kişilerin daha önce benzer süreçleri yaşamış olan öğrenciler olduğunu ifade ediyor. Buradan da anlaşılıyor ki proje kapsamında öğrencilerin diğer öğrencilere yardımcı olması sağlanarak tamamen öğrenci odaklı bir bakış açısı yaratılıyor.

Öğrencilerin projeye ilgisi yoğun

Mentorluk projesi İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde 2015'ten beri uygulanıyor. Özge Kulaçoğlu bugüne kadar 12 bin üniversite öğrencisine ulaşıldığını belirtiyor. Sadece 2022-2023 eğitim yılında 181 rehber öğrenci, 67'si yabancı olmak üzere 2 bin 427 öğrenci ile eşleştirildi. Rakamlar da projenin günden güne büyüdüğünü ve özellikle kampüse yeni gelenler olmak üzere birçok öğrenciye eğitim hayatları boyunca destek olacağını gösteriyor.

Mentorlar kendilerini geliştiriyor

Bugün birçok işyerinde çalışanların sorumluluk, liderlik, empati gibi kişisel özelliklere sahip olması bekleniyor.

Mentorluk projesine katılan mentorlar bu özelliklerini süreç içerisinde geliştirme şansına sahip oluyorlar. Mentorlar rehberlik ettiği öğrencileri yönlendirirken empati kuruyor, sorumlulukları çerçevesinde öğrenciye yardım ederken liderlik özelliklerini de ön plana çıkarabiliyorlar.

İlk günden doğal network imkânı!

Hem İzmir Ekonomi Üniversitesi'ne yeni katılan öğrenciler hem de onlara rehberlik eden öğrenciler proje sayesinde kendiliğinden network oluşturmaya başlıyor. İş hayatının her aşamasında kendilerine destek olacak bağlantılar ile öğrenciler ağlarını kuruyor ve geliştiriyorlar.

İş Hayatının İçinde: Usta-Çırak Projesi

İzmir Ekonomi Üniversitesi, Mezunlarla İlişkiler Ofisi tarafından yürütülen Usta-Çırak Projesi ile öğrenciler kendilerini 3. sınıftan itibaren sektörden değerli profesyonellerle güçlü bir geleceğe hazırlıyorlar. Aynı zamanda kültürel ve kişisel gelişim de projenin ana amaçları arasında yer alıyor ve çırak olarak öğrenciler sektör deneyimlerini ilk ağızdan dinliyorlar.

Süreç nasıl işliyor?

Mezunlarla İlişkiler Ofisi öğrencilerden detaylı taleplerini toplayarak onların isteklerini geniş açıdan ele alıyor ve doğru usta ile eşleşmesini sağlıyor. Daha sonra öğrenciler eşleştikleri ustalarla görüşmeler gerçekleştiriyor ve aklındaki sorulara cevap bulabiliyorlar. Ustaların uygun gördüğü durumlarda öğrencilerle birlikte demo çalışmalar da gerçekleştirebiliyor.

Rakamlar da projenin günden güne büyüdüğünü ve özellikle kampüse yeni gelenler üzere birçok öğrenciye eğitim hayatları boyunca destek olacağını gösteriyor.

Öğrenciler sorularına cevap buluyor

Proje kapsamında öğrenciler istedikleri mesleğin kendilerine uygun olup olmadığını, kariyer yolunda nasıl ilerleyebileceklerini direkt olarak sektörün içinden uzmanlara yani ustalara danışabiliyorlar. Girişimcilikten yurtdışı eğitime, mesleki gelişimden gelecekteki iş fırsatlarına kadar birçok konuda öğrenciler usta desteği alabiliyorlar.

Network fırsatı

Projeye katılan öğrenciler sektörlerine dair aldıkları cevaplarla ve tanıştıkları ustalarla birlikte iş ağı kurma fırsatına şansını yakalıyorlar.

Öğrencilerin projeye ilgisi yoğun

Mentorluk projesi İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde 2015'ten beri uygulanıyor. Özge Kulaçoğlu bugüne kadar 12 bin üniversite öğrencisine ulaştığını belirtiyor. Sadece 2022-2023 eğitim yılında 181 rehber öğrenci, 67'si yabancı olmak üzere 2 bin 427 öğrenci ile eşleştirildi.

Öğrenciler ilgi duydukları sektörde güncel gelişmeleri öğrenerek ve bu gelişmeler ışığında kendilerini geliştirerek networklerini geliştirebiliyorlar. Bu sayede öğrenciler daha üçüncü ya da dördüncü sınıftayken iş hayatına bir adım önde başlayabiliyorlar.

Cansu Samurkaş
DB Schenker Arkas
Kıdemli Proje Uzmanı

Izmir Ekonomi Üniversitesi, Lojistik Yönetimi Bölümü'nden 2012 yılında, en yüksek ortalamaya sahip 10 öğrenciden biri olarak "yüksek şeref" derecesiyle mezun oldum. Üniversiteye başladığımda, İngilizce bilgim halihazırda iyi seviyede olduğundan İngilizce hazırlık okumadan 1.sınıfa başladım. Genel İngilizce bilgim iyi düzeyde olsa da iş İngilizcesi konusunda üniversitenin bana önemli katkıları olduğunu söyleyebilirim. Öğrenimim sırasında Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü'nde yan dal yaptım ve buna ek olarak 2010-2011 eğitim yılının altı ayını Slovakya'da geçirdim, Erasmus programı ile gittiğim Slovakya'da University of Economics in Bratislava'da eğitim alma fırsatım oldu. İzmir Ekonomi Üniversitesi bana analitik düşünme ve yurtdışı olanaklarına erişim konularında oldukça faydalı oldu. Örneğin, ikinci yabancı dil olarak seçtiğim İspanyolca'yı öğrenme fırsatı buldum..

Mezuniyetimden iki ay sonra iş bularak profesyonel hayata ilk adımımı 2012-2013 yıllarında Gefco Taşımacılık'ta İngiltere ve Fransa karayolu operasyon temsilcisi olarak başlayarak attım. 2013-2018 yıllar arasında Maersk Denizcilik'te Manifesto Uzmanı, 2018-2019'da Pan Lojistik'te Denizyolu Operasyon Uzmanı, 2019-2022'de Ceva Uluslararası Lojistik'te Denizyolu Operasyon Uzmanı olarak çalıştım. 2022'den beri ise DB Schenker Arkas'ta Kıdemli Proje Uzmanı olarak özel yüklerin uluslararası işlemleri, ithalat/ihracatı alanında çalışmaktayım. Kariyerime devam ederken başka üniversitelerden alanım dışında iki bölüm daha bitirerek toplamda iki lisans, bir önlisans ve bir sertifika sahibi oldum.

Izmir Ekonomi Üniversitesi'nde okurken de okuduktan sonra da en büyük şansımın öğretmenlerim olduğunu düşündüm her zaman. Özgür Özpeynirci ve Bengü Oflaç hocalarımdan üzerimde emekleri çoktur, her ikisinin de odasını çok meşgul ettim. Özellikle Özgür Hoca ile son sınıfta "Directed Research" dersi kapsamında gerçekleştirdiğimiz çalışma bana çok şey öğretti. Akademisyenliğin ve disiplinin gereklerini Özgür Hoca'dan öğrendiğimi söyleyebilirim. Bu çalışmanın sonucunda Uluslararası Öğrenci Konferansı'na katılıp bir konferansta sunum yapma şansım da oldu. Eğitim hayatım boyunca tüm öğretmenlerim bana çok şey kattılar.

Melisa Arığ
Sun Chemical
 Color Materials Müşteri
 Hizmetleri Temsilcisi

2016 yılında tam burslu olarak kayıt olduğum İzmir Ekonomi Üniversitesi İşletme Bölümü'nden 2021 itibariyle mezun oldum. Yabancı dil eğitimi ve akademik eğitim kadrosunu baz alarak başladığım bu yolculukta, birçok farklı alanda çeşitli kazanımlarım oldu. Hazırlık döneminde başlayan İngilizce eğitimim lisans dönemi boyunca devam etti ve yeni başlayan kariyerimde beni hep bir adım öne çıkardı. Ayrıca edindiğim akademik bilgilerin uygulanabilir hale gelmesiyle tercihimin mutluluğunu bugünlerde hala yaşıyorum. İzmir Ekonomi'deki günlerime daha derinlemesine bakmak gerekirse, birçok görevde ve proje çalışmasında yer aldım ve tüm bunlar hala sürdürdüğüm güzel tanışıklıklar sağladı. Ayrıca Erasmus projesi ile aynı sınıfları ve projeleri paylaştığım dostlarım beni şu an içerisinde bulunduğum uluslararası ortama hazırladı.

Eğitim hayatımı 3 staj ile tamamladım, ayrıca part time olarak üniversitemiz bünyesinde de çalıştığımı eklemek isterim. Bir diğer gönüllü stajımı ise kariyer günleri sayesinde buldum. Türkiye'deki birçok değerli ve büyük firma ile kurulmuş olan ilişkiler sayesinde gönüllü stajyer olarak başladığım Netlog Lojistik'ten mezuniyetim öncesinde iş teklifi aldım. Pandemi ve global etkilerin her geçen gün arttığı zor bir dönemde, forwarding alanında kariyerime başlamış olmak beni her zaman daha çok çalışmaya motive etti. Birçok farklı alanda aldığımız seçmeli dersler ve değerli hocalarımın kattığı farklı bakış açıları sayesinde bu zorlu döneme ve deniz yolu taşımacılığına adapte olmam çok zaman almadı. Yaklaşık 1 sene boyunca Satış Destek Sorumlusu olarak yer aldığım görevimde birçok ithalatçı-ihracatçı firma ve dünya ticaretinin birçok farklı yönüyle tanıştım. Şu an Sun Chemical' da ağırlıklı olarak Almanya, İtalya, İsviçre ve Avusturya'da yer alan birçok global kimya firması ile birlikte Müşteri Hizmetler Temsilcisi olarak çalışıyorum. Lisans eğitimi boyunca katıldığım seçmeli Almanca ve İspanyolca sınıflarının şu anki işimdeki bana katkısı yadsınamaz. Yeni iş tanımım, karayolu taşımacılığı odaklı olsa da önceki deneyimlerimin bilgi birikimini kolayca entegre edebiliyorum ki bunun en büyük etkisinin daha önce çeşitli firma ve departmanlarda kısa süreli de olsa yer almam olduğunu belirtmek isterim.

İzmir Ekonomi'li olmak sizlerin yolunu her zaman aydınlatacaktır. Aldığınız disiplin, staj olanakları, donanımlı kadro, sorumluluk bilincini yükselten projeler ve çalışmalar, saygılı ve destekleyici tutumlar her zaman değerinizi arttıracak ve sizlere gurur verecektir. Bana bu duyguları aşıl原因an hocalarıma ve deneyimlerimi paylaşmam için alan açan fakülteme teşekkür ederim.

Güzel ülkemiz, 6 Şubat 2023 tarihinde 11 ilimizin etkilendiği iki depremle sarsıldı. Fakat sadece bölgede yaşayan insanımız değil 80 milyon olarak bu depremden etkilendik. Hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet ve yakınlarına başsağlığı dileriz. Depremzede vatandaşlarımızın ihtiyaçları için ülkece birleştik, okul olarak da yardımlarımızı topladık ve afet bölgelerine ulaştırdık, ulaştırmaya devam ediyoruz. Güneydoğu Anadolu gerek halkı gerekse sahip olduğu eşsiz kültürüyle ülkemizin en değerli ve en güçlü bölgelerinden biridir. Umarız ki tüm acılarımızı ve yaralarımızı en kısa zamanda saracağız ve Güneydoğu'muzu tekrar güçlü göreceğiz.

**İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
ÖĞRENCİ KULÜPLERİ**

İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
İŞLETME FAKÜLTESİ

BİR-İZ *dergisi*

İEU İŞLETME FAKÜLTESİ ONLINE DERGİ